

Krajevne novice

Glasilo občine Šmartno pri Litiji

Februar 2020

Letnik 5, številka 1

Iz tokratne vsebine:

**Parkiranje na Staretovem trgu –
OBVESTILO**

stran 3

Pogovor z Gabrijelo Hauptman

stran 6–7

Orleki so navdušili

stran 13

**Izobražujemo, povezujemo,
predstavljamo**

stran 15

ISSN 2463-8579

»Ljudje brez zavedanja o lastni pretekli zgodovini, izvorih in kulturi so kot drevesa brez korenin.« (Marcus Garvey)

Avtor članka: dr. Jernej Kotar, odgovorni urednik

Občina Šmartno pri Litiji
Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji
Elektronski naslov: info@smartno-litija.si
Telefon: 01 896 27 70
Faks: 059 097 480

Uradne ure

Ponedeljek: 8.00–12.00 in 13.00–15.00
Sreda: 8.00–12.00 in 13.00–17.00
Petek: 8.00–13.00

Uradne ure župana so po dogovoru, zaželena je predhodna najava na telefonsko številko 01 896 27 70.

Glasilo občine Šmartno pri Litiji Krajevne novice

Prispevke in oglase za naslednjo številko Krajevnih novic, ki bo izšla aprila 2020, pričakujemo najkasneje do sobote, 28. 3. 2020, na elektronski naslov uredništva: krajevnenovice@bogensperk.si. Članke, prejete po tem datumu, bomo objavili v okviru možnosti. Avtorje prispevkov in naročnike oglasov naprošamo, naj pri svojem pisanju in oblikovanju upoštevajo navodila, ki so objavljena na spletni strani Občine Šmartno pri Litiji.

Izdajatelj:

Javni zavod Bogenšperk

Odgovorni urednik:

dr. Jernej Kotar

Uredniški odbor:

Katarina Kragelj, Domen Merzel, Matjaž Hostnik, Manca Vidic in Uroš Pušnik

Jezikovni pregled:

Janoš Železnik

Naslovna fotografija:

Slika Gabrijele Hauptman

Foto:

Gabrijela Hauptman

Prelom in priprava za tisk:

Biroservis – Mlakar Gorazd s. p., Ustje 7, 1275 Šmartno pri Litiji

Glasilo izhaja v nakladi 1800 izvodov in je brezplačno.

ISSN 2463-8579

Pred nami je prva letošnja številka Krajevnih novic, s katero smo vstopili v peti letnik izdajanja glasila. Kot je sedaj že v navadi, smo jo posvetili kulturi, saj 8. februarja obeležujemo osrednji slovenski kulturni praznik – Prešernov dan. Kultura je del našega vsakdana, vendar se o njej in njeni vlogi v družbi govori predvsem v tem obdobju. Živimo v času, ki je kulturnim dejavnostim precej nenaklonjen. Sredstev za izvedbo programov in prireditev je vedno premalo, ljudje pa si zaradi hitrega tempa življenja težko odtrgamo uro časa za obisk kakšnega dogodka.

Še bolj kot pomanjkanje sredstev kulture ogroža globalizacija. Vse bolj smo namreč podvrženi uvažanju tujih navad, premalo pa se zavedamo naše lastne tradicije in identitete. V teh časih je zato še toliko bolj pomembno, da skupaj ohranjamo naše kulturno izročilo in ga prenašamo na mlajše rodove. Prav vsi med nami lahko nekaj prispevamo k temu, eni s pisanjem, petjem, plesom in igranjem, drugi pa predvsem z obiskom prireditev, saj so te namenjene publiki in ne samim ustvarjalcem. Na srečo živimo v okolju z bogato kulturno

ponudbo in veseli me videti dobro obiskan kulturni dom, prenovljen Stareto trg in atrij na gradu Bogenšperk. Vse to pove, da se v naših krajih dobro zavedamo pomena kulture in da cenimo delo domačih ustvarjalcev. Tudi letos se bo v naši občini zvrstila vrsta zanimivih dogodkov, o katerih boste sproti obveščeni v našem glasilu. Vsem našim kulturnim delavkam in delavcem čestitam ob kulturnem prazniku in jim želim uspešno delo tudi v letošnjem letu. Brez vas Krajevne novice ne bi imele tako pestre vsebine. Hvala vam!

datum	dogodek	kraj	kontakt
13. 2. 2020	Jasna Kuljaj: Borka	Kulturni dom Šmartno pri Litiji	JZB, Maja Istenič – 040 856 568
22. 2. 2020	Šmarski pust	Šmartno pri Litiji	JZB, Maja Istenič – 040 856 568
29. 2. 2020	Letni koncert PD Zvon + MoPZ Valentin Vodnik	Kulturni dom Šmartno pri Litiji	Pevsko društvo Zvon – marija.celestina@gmail.com
Marec 2020	Letni koncert v Šmartnem	Kulturni dom Šmartno pri Litiji	Tamburaški orkester Šmartno – bratun.aleksandra1@gmail.com
Marec 2020	Prireditev ob materinskem dnevu	cerkev sv. Martina	Prosnetno društvo Šmartno – rudi.vidic@gmail.com
11. 3. 2020	Otvoritev likovne razstave Gabrijele Hauptman	grad Bogenšperk	JZB, Maja Istenič – 040 856 568
14. 3. 2020	6. pohod na Primsko-vo ob dnevu žena	Primskovo	Zavod Levstikova pot – info@levstik.si
15. 3. 2020	Poklon moškimi	Zgornja Jablanica	Društvo za razvoj podeželja LAZ, Slavi Kadunc – 051 221 147
19. 3. 2020	Celodnevno češčenje v Javorju	Javorje	Župnija Šmartno pri Litiji – zupnija.smartno.pri.litiji@rkc.si

21. 3. 2020	Šmarski pomladanc	Stareto trg, Šmartno pri Litiji	JZB, Maja Istenič – 040 856 568
4. 4. 2020	17. Pohod po Jablaniški poti	Zgornja Jablanica	Društvo za razvoj podeželja LAZ, Mojca Hauptman – 051 312 739
13. 4. 2020	BLAGOSLOV TRAKTORJEV IN TRAKTORISTOV	Stareto trg	JZB, Maja Istenič – 040 856 568
13. 4. 2020	Traktor after party	Velika Kostrevnica	JZB, Maja Istenič – 040 856 568
13. 4. 2020	Sekanje pirhov in Blagoslov motorjev in motoristov	Primskovo	Etnološko društvo Jurija Humarja – helena.selan@gmail.com
13. 4. 2020	7. Humarjev pohod	Primskovo	Zavod Levstikova pot – info@levstik.si
19. 4. 2020	Zeliščna delavnica – Jožica Bajc Pivec	grad Bogenšperk	JZB, Maja Istenič – 040 856 568

MOŠKI PEVSKI ZBOR POLŠNIK
OB 45-LETNICI DELOVANJA
 in Kulturno društvo Pavle Voje Polšnik
 vabita na uprizoritev glasbene komedije

Kovačev študent
 Glasba Vinko Vodopivec Brezidlo Ivan Kovačič

7. 3. 2020
 ob 19. uri v Kulturnem domu Šmartno
 Vljudno vabljeni!
 Organizacija: JASKD pri Litiji

Odgovor na članek »Po letu dni« iz prejšnje številke časopisa

Avtor članka: Rajko Meserko, župan

Pitna voda je ustavna pravica! Ni pa samoumevna, zato je vsekakor pravica, da vemo, kakšna voda nam teče iz pipe in, v kolikor je ta oporečna, da smo pravočasno obveščeni in tako ne ogrožamo našega zdravja. To, da imamo v Sloveniji tako čisto vodo in da jo lahko pijemo iz pipe, pa je danes v Evropi prava redkost. Naj povem, da se na vseh vodovodih, ki so v upravljanju Občine Šmartno pri Litiji,

redno in v skladu s predpisi izvajajo meritve. S tem se, v kolikor je to potrebno, tudi ukrepa. Zato je skrb o morebitnih zastrupitvah pretirana.

Glede cestne povezave Reka - Gozd pa vaše skrbi, gospod Props, ne razumem prav dobro, saj namreč veste, da je rekonstrukcija ceste predvidena v občinskem proračunu za leto 2021, ki pa ga niste podprli. Zato je očitek, da mi je za tiste v bolj odročnih krajih občine vseeno, neutemeljen. Prav tako veste, da je občinski proračun sestavljen tako, da enakomerno razporeja razpoložljiva sredstva na vsa območja občine.

Projekt Sopotnik, ki ureja brezplačen prevoz starejših občanov, pa vas moram opomniti, da ni stvar vašega programa ampak mojega, saj sem namero o sodelovanju pri projektu podpisal že v prejšnjem mandatu.

Dovolite mi še repliko na pojem oblasti, ki me je še kako zbudila, sploh od vas kot svetnika, ki to oblast očitno tudi predstavljate. Pojem oblasti je vendar v demokraciji skoraj »bogokleten«, saj vendar živimo v ena-

indvajsetem stoletju, kjer, upam da, vladata sloga in moč ljudstva.

Sam se nikoli nisem imel za oblastnika, imam se bolj za »pooblaščenca« v službi ljudi, ki so me izvolili in mi zaupali, da za naše kraje lahko naredim še kaj dobrega. Zato nikakor ne razumem vaše potrebe merjenja moči, saj, kot že rečeno, smo tukaj le kot predstavniki tistih, ki so nam zaupali. In takšen način javnega izražanja »skrb« malce diši po trenutno zelo modernem populizmu. S »pilatovskim« umivanjem rok, kot ste si ga zamislili v svojem članku, sicer resda skušate ustvariti občutek vaše politične korektnosti, a hkrati žalite občane in občanke, ki so vam zaupali.

Sem človek, ki zelo nerad reagira na takšne in podobne izjave, ki so bolj polena pod noge kot kaj drugega. Vendar so zadnje volitve pokazale, da je na takšne nesmisle pač treba odgovarjati, ker se z njimi javnost zavaja in so škodljivi. Predvsem pa sem se odločil, da bom deloval transparentno, zato je bil ta odgovor nujen.

Parkiranje na Stareto trgu – OBVESTILO

S prenovo dela Staretovega trga v Šmartnem pri Litiji (nasproti Oaza bara) se je spremenil tudi način parkiranja vozil na trgu. Na označenih mestih je možno kratkotrajno parkiranje (do 30 min). Vse občane oziroma uporabnike naprošamo, da se v izogib plačilu kazni za napačno parkiranje dosledno držijo označenih mest in parkirajo bočno.

Uprava Občine Šmartno pri Litiji

Javni razpisi Občine Šmartno pri Litiji – OBVESTILA

Občina Šmartno pri Litiji obvešča, da je na uradni spletni strani <http://smartno-litija.si/za-obcane/javni-raspisi-natecaji-narocila-drazbe-pozivi-in-namere/>

objavljen naslednji javni razpis:

- Javni razpis za sofinanciranje ukrepov ohranjanja in spodbujanja razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Šmartno pri Litiji za leto 2020. Rok za prijavo je 10. 4. 2020.

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Številka: 031-001/2020-7

Datum: 27. 1. 2020

**OBČANOM NASELIJ ŠMARTNO IN
MALA KOSTRVNICA DO VKLJUČNO HIŠNE ŠTEVILKE 14**

OBVESTILO O SKLICU ZBORA OBČANOV

V skladu z 52. členom Statuta Občine Šmartno pri Litiji (Uradni list RS št. 70/18) in sprejetim sklepom na 4. redni seji Občinskega sveta Občine Šmartno pri Litiji z dne, 22. 5. 2019, vas vabim na zbor občanov, ki bo

**v sredo, 26. 2. 2020, ob 19.00 v Kulturnem domu Šmartno,
Za Povrtmi 4, Šmartno pri Litiji.**

Dnevni red:

1. Obravnava pobude za ustanovitev krajevne skupnosti

Prosim, da se zbora občanov zanesljivo udeležite. Skladno s 3. odstavkom 52. člena Statuta pobudo za ustanovitev ali ukinitve krajevne skupnosti ali za spremembo njenega območja lahko da zbor občanov z območja ožjega dela občine, na katerem se za ustanovitev ožjega dela občine opredeli vsaj 10 % volivcev s tega območja. Skladno z 2. odstavkom 61. člena Statuta zbor občanov veljavno sprejema svoje odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja, če na zboru sodeluje najmanj ena četrtina volivcev z območja občine, za katero je zbor sklican. Odločitev zbora občanov je sprejeta, če zanjo glasuje najmanj polovica volivcev, ki sodelujejo na zboru.

Vljudno vabljeni.

Župan Občine Šmartno pri Litiji:
Rajko Meserko

Gradnja komunalne infrastrukture v industrijski coni bivše IUV

Avtorica članka: mag. Karmen Sadar, Občina Šmartno pri Litiji

Občina Šmartno pri Litiji namerava na lokaciji nekdanjega podjetja Industrija usnja Vrhnika (območje urejanja OPPN ŠM_40 je opredeljeno s krovnim občinskim odlokom in podrobnim OPPN) komunalno opremiti poslovno cono in tako zagotoviti ustrezne površine za razvoj poslovnih dejavnosti.

Investicijski projekt obsega ureditev cestno-prometne infrastrukture, vodovoda, fekalne kanalizacije, meteorne kanalizacije in javne razsvetljave v južnem delu cone.

Skupna površina ureditve obsega 3,13 ha degradiranega območja nekdanjega podjetja Industrija usnja Vrhnika. V coni že delujejo poslovni subjekti, ki zasedajo del uporabnih površin. Velikost nezasadenih uporabnih površin, ki bodo po zaključku projekta namenjene izvajanju podjetniške dejavnosti, je 16.548,32 m².

Skladno z Zakonom o urejanju prostora (ZUreP-2, 156. člen) občina zagotavlja komunalno opremljenost stavbnih zemljišč. Gradnjo financira iz komunalnega prispevka, proračunskih sredstev občine

Vzdrževanje cestne infrastrukture – OBVESTILO

Občane obveščamo, da lahko težave na področju cestne infrastrukture (vzdrževanje cest, zimska služba) in javne razsvetljave sporočijo na naslova ales.krze@smartno-litija.si in info@smartno-litija.si.

Občina Šmartno pri Litiji

in drugih virov, kot so proračunska sredstva države, sredstva, pridobljena iz različnih skladov, in druga finančna sredstva. Za izvedbo operacije je občina pridobila sredstva Evropskega regionalnega sklada (ESRR) in Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) v višini 60 %. Vrednost operacije znaša 465.657,00 EUR, od tega znaša prispevek ESRR in države 276.345,00 EUR.

Sodobna infrastruktura zazidljivih parcel v industrijsko-obrtnih conah je podlaga za uspešno delovanje gospodarskih subjektov. Operacija bo vplivala na povečan interes podjetnikov za delovanje v urejeni poslovni coni, to pa neposredno vpliva tudi na ustvarjanje novih delovnih mest v občini.

Občina Šmartno pri Litiji bo še pred poletjem začela z gradnjo omenjene investicije, saj je bilo v januarju letošnjega leta pridobljeno gradbeno dovoljenje za nameravan poseg.

Lokacijska preveritev

Avtorica članka: Andreja Leskovšek

Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/2017; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-2) je vpeljal nov instrument prostorskega načrtovanja, in sicer lokacijsko preveritev (v nadaljevanju: LP).

LP je instrument, s katerim se preveri ustreznost individualnih namer za posege v prostor in omogoči manjši odstop od že sprejetih pravil urejanja prostora. Instrument LP je vezan na tri namene:

1. določanje obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi (128. člen ZUreP-2),
2. individualno odstopanje od prostorsko izvedbenih pogojev (129. člen ZUreP-2),
3. omogočanje začasnih rabe (130. člen ZUreP-2).

Poleg teh namenov Gradbeni zakon predpisuje tudi dodatni namen izvedbe LP v primeru legalizacije objektov na kmetijskem zemljišču z boniteto, nižjo od 40 (116. člen Gradbenega zakona). Za občane je najuporabnejši prvi namen LP, s katerim se lahko poveča ali zmanjša velikost stavbnega zemljišča, kot je določena z OPN, za največ 20 odstotkov, vendar povečanje ne sme presega 600 m² glede na izvirno določen obseg stavbnega zemljišča v OPN ne glede na število izvedenih LP.

Postopek LP se prične na pobudo investitorja. Pobudi je potrebno predložiti elaborat LP, ki ga sme izdelati oseba, ki izpolnjuje pogoje za pooblaščenega prostorskega načrtovalca po zakonu, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost. Za obravnavo LP se plača taksa v višini 1200 EUR. Postopek izvedbe LP obsega preverbo skladnosti elaborata z določbami ZUreP-2 in z občinskimi prostorskimi akti, zaprosilo nosilcev urejanja prostora za podajo mnenj iz njihovih delovnih področij, pisno seznanitev lastnikov sosednjih zemljišč, 15-dnevno javno razgrnitev in sprejem stališč do pripomb. Občinski svet v 60 dneh od prejema pobude odloči o sprejemu ali zavrnitvi LP.

Zbiralna akcija: oddaj stare aparate v ulični zbiralnik

Avtorica članka: Urša Dolinšek

Med 9. in 26. marcem 2020 bo v Zasavju potekala nagradna ozaveščevalno-zbiralna akcija starih aparatov in odpadnih baterij »Oddaj stare aparate v ulični zbiralnik«. Akcijo organizira ZEOS, d. o. o. skupaj z lokalnimi komunalnimi podjetji in vsemi zasavskimi občinami v sklopu projekta Life Gospodarjenje z e-odpadki.

V akciji želijo napolniti sivo-zelene ulične zbiralnike za stare aparate, ki so v zasavskih občinah postavljeni že 3 leta. V akciji bodo v zbranih količinah med seboj tekmovali vse občine in se potegovali za stand up nastop Teškyja, prav tako pa se bodo za nastop raperja Zlatka

potegovali vse prijavljene osnovne šole, stare aparate pa boste lahko prispevali vsi občani in občanke. Nekaj zbiralnikov se bo za čas akcije še dodalo pred sodelujoče osnovne šole in na zbirne centre, celoten seznam vseh lokacij pa boste v začetku

meseca marca našli na spletni strani Občine Šmartno pri Litiji.

Stare aparate in odpadne baterije lahko torej že danes prične zbirati doma, v mesecu marcu pa jih le oddajte v enega izmed zbiralnikov.

Mrliška vežica pomembnejša od pitne vode in cest

Avtor članka: Franc Props

Na predlog župana so županovi občinski svetniki brez glasov Liste za občino Šmartno sprejeli proračun za leto 2020. Ključni razlog, zakaj svetniki Liste za občino Šmartno nismo mogli podpreti proračuna, je, da župan kljub našemu vztrajanju že pri pripravah in ob dveh korakih sprejemanja proračuna za leto 2020 ni hotel razumeti, da je pri porabi denarja občine potrebno najprej gledati na zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje občanov. Svetnice in svetniki SDS, SLS, NSI

in DeSUS so presodili, da je izgradnja mrliških vežic za življenje ljudi pomembnejša kot pa to, da imajo občani v Štangarskih Poljanah (tudi v tamkajšnji osnovni šoli) in Volčji Jami zagotovljen dostop do neoporečne pitne vode.

Pričakuješ, da je v 21. stoletju bolj kot ne samoumevno, da imajo občani zagotovljen priključek na pitno vodo in primeren dostop vsaj do nase-

lij, če že ne do posamezne hiše. Žal se je pokazalo, da je za aktualno občinsko oblast in prej omenjene skupine svetnikov enakomerno zagotavljanje osnovnih življenjskih potreb, ne glede na to, kje v posameznem predelu občine živiš, nepomembno. Trdim, da razlog za to ni v denarju, čeprav se denar v občini, kot je pokazal nadzor poslovanja občine, porablja po domače in neracionalno. Poglejte si poročilo o opravljenem nadzoru na povezavi <https://smartno-litija.si/wp-content/uploads/2019/12/Kon%C4%8Dno-poro%C4%8Dilo-o-opravljenem-nadzoru.pdf>.

Razlog za to, da v proračunu ni denarja za zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje krajanov, je v tem, da imata tako župan s podžupanom kot žal tudi veliko sve-

tnikov prej omenjenih strank pred očmi predvsem skrb zrihtati obljubljeni za svoje podpornike. Ob takem pristopu za načrtni dolgoročni razvoj tako kraja Šmartno kot naselij in vasi v občini ni prostora. Ne le, da ob odsotnosti vizije in jasnih ciljev, ni zagotovljenih osnovnih pogojev, kot sta

voda in primeren dostop, ampak se med drugim nerazumno dolgo vleče izgradnja vrtca in ureditev kuhinje pri šoli. Praktično pri vsem se najprej poiščejo razlogi, zakaj se nekaj ne da. Nepremišljeno se iz leta v leto zadolžuje za stvari, ki velikokrat služijo temu, da se izpolni pričakovanja posame-

znikov ne pa skupnosti kot celote. Upam, da v občini čim prej ugotovimo, da vlaganje v stvari, ki koristijo skupnosti, prinaša več dobrega tudi njenim posameznikom in v prihodnje načrtno usmerimo svoje delovanje v dobro vseh, vendar najprej tistih, ki smo še med živimi.

Pogovor z Gabrijelo Hauptman

Avtorica članka: Marta Kotar

Pred dnevi smo obeležili osrednji slovenski kulturni praznik, in ker je februarska številka po navadi posvečena kulturi, sem na povabilo uredništva Krajevni novic k pogovoru povabila domačinko in vsestransko ustvarjalko, gospo Gabrijelo Hauptman.

Gospa Gabrijela, iskrena hvala, ker ste prijazno sprejeli povabilo k pogovoru. Mnogi vas gotovo že dobro poznajo, saj ste rojena Šmarčanka, dolgo časa pa ste bili zaposleni v Osnovni šoli Litija, kjer ste bili ravnateljica. Se lahko našim bralkam in bralcem za začetek kratko predstavite? Najprej najlepša hvala za povabilo. Svojo mladost sem preživela v Šmartnem, kjer sem obiskovala osnovno šolo. To je bil nekakšen čarobni čas brezskrbnosti in iskanja svojih sanj. Že v šestem razredu sem začela trenirati roket v tedanjem Rokometnem klubu Usnjar in bila deset let članica ženske rokometne ekipe, ki je dosegala velike uspehe v slovenskem merilu. Po osnovni šoli sem šolanje nadaljevala na gimnaziji v Ljubljani, nato na Pedagoški akademiji, smer angleščina in knjižničarstvo. Po opravljeni diplomiji sem se zaposlila v Osnovni šoli Litija, kjer sem sedem let vodila šolsko knjižnico in poučevala angleščino. Študij mi je prehitro minil, zato sem ga nadaljevala na Filozofski fa-

kulteti, smer pedagogika. Po zaključku sem prevzela delovno mesto šolske svetovalne delavke in pedagoginje in deset let skrbela za strokovni razvoj šole (nivojski pouk, izobraževanje učiteljev in staršev, nadarjeni učenci in učenci s težavami, raziskave). Ko se je leta 1993 velika Osnovna šola Litija razdelila na dve samostojni osnovni šoli Gradec in Litija, sem bila nadaljnjih šestnajst let, vse do leta 2009, ravnateljica te šole. Nato sem naslednji dve leti in pol, preden sem se upokojila, opravljala delo pedagoginje za dodatno strokovno pomoč. V času vodenja šole sem nadaljevala študij in postala magistrica znanosti iz menedžmenta v izobraževanju. Posebnost vodenja šole je bilo povezovanje vseh programov na šoli – večinske osnovne šole s podružnicami in Podružnice s prilagojenim programom, v katero so vključeni učenci obeh občin, to je tako imenovana integracija ali povezovanje učencev, učiteljev in staršev. Gre za spoštovanje različnosti in drugačnosti za gojenje srčne kulture, prenosa znanja pri vseh udeleženi ter kulture sodelovanja in sobivanja. Leta 2011 sem prejela državno nagrado Republike Slovenije za življenjsko delo na področju osnovnega šolstva, dvakrat pa tudi mednarodno priznanje na gradu Devin pri Trstu (2010, 2011) za spodbujanje mladih pesnikov (iz Osnovne šole Litija).

Vrsto let poučujem odrasle v srednji in višji šoli ter na različnih tečajih, predvsem v okviru Izobraževalnega centra Geoss (predšolska vzgoja, projektni tečaji angleščine, branje). Od leta 2011 predavam v višji šoli – v programu Organizator socialne mreže (takrat se je program začel). Vključeni so tudi študenti iz lokalnega okolja, kar nekaj pa je med njimi tudi diplomantov. Sem avtorica in soavtorica štirih učbenikov za ta program. V zadnjem času, na željo kolegov in kolegic, poučujem angleščino v Društvu Univerza za tretje življenjsko obdobje Litija in Šmartno (U3); obiskujejo jo tudi številni Šmarčani in Šmarčanke. Tako se tkejo in obnavljajo vezi prav vse življenje.

Kot sem omenila že v uvodu, ste zelo vsestranska umetnica. Kako se spominjate vaših ustvarjalnih začetkov in kaj vas je navdušilo, da ste se podali v svet umetnosti?

Najbrž tli v vsakem posamezniku kakšen dar, ki ga prejmeš od svojih staršev in sorodnikov. Oče je igral klavir, pel in bil zborovodja, družina je igrala v gledaliških igrah v Šmartnem že pred drugo svetovno vojno, po mamini strani pa so vsi dobri pevci. Že v gimnazijskih letih me je navduševal notranji dizajn; knjige v angleščini (dobila sem jih od sorodnikov iz Kanade) so prikazovale, kako iz starega

pohištva narediš nekaj svojstvenega. Tako sem doma poizkusila kaj spremeniti. Ker pohištvo ni bilo novo, ni bilo tako hudo, če kaj slučajno ni uspelo (po moji oceni je). Pa sem porisala vrata, hladilnik ... In še starši so mi po vrhu dovolili. Nato so sledila predvsem leta študija in dela, a želja je tlela. Ko sem prevzela mesto ravnateljice, sem želela, da poleg kvalitetnega pouka in krožkov šole ne bi nadgradili le s kulturnimi vsebinami otrok, temveč tudi zaposlenih. Ustanovili smo vokalno skupino učiteljev in učiteljski pevski zbor, pripravljali kulturne večere učiteljev in občasno posamezne dogodke skupaj z učenci. Izdali smo šest knjižnih del učencev (pesniška zbirka, zgodba) in posameznih učiteljev (zgodovinske tematike kraja), ustanovili otroško gledališko skupino učencev ... Šola je Društvu Lila (Litijski likovni atelje) nekaj začetnih let nudila prostor za izvajanje dejavnosti. V letu 2005 sem izdala svojo prvo pesniško zbirko Ob potoku /By the Stream – navdih je bil prav šmarski potok, ki nam je v otroštvu nudil užitek ob kopanju, sedaj pa nostalgijo na te dni in spoznanje, da so lepote otroštva navdih v odraslosti.

Društvo LILA je v lokalnem okolju z leti postalo zelo prepoznavno. Pokriva različna področja ustvarjanja, vanj pa so vključene vse starostne skupine prebivalstva. Nam lahko predstavite ustroj in delovanje društva?

Društvo bo letos praznovalo 20-letnico svojega delovanja. Pobudo za ustanovitev so dali posamezni učitelji likovne vzgoje na osnovnih šolah v obeh občinah. Na začetku delovanja je bil mentor akademski slikar specialist, Jože Meglič (tudi moj učitelj likovne vzgoje). Najdaljše obdobje pa je mentor odraslim likovnikom (Lila odrasli) akademski kipar, mag. Zoran Poznič. Pred nekaj leti je društvo začelo izvajati dejavnost tudi za otroke vseh starosti: Cici Lila (od 4 do 8 let) in Mala Lila (od 9 do 15 let); skupini vodita članici sekcije Lila odrasli. Enkrat letno se jim na enodnevni Likovni ustvarjalnici pridružijo še učenci osnovnih šol iz obeh občin ter gimnazijci. Nadalje je društvo na novo ustanovilo sekciji Foto Lila (odrasli fotografi) ter Lila piše (odrasli literati; tudi sama sem članica). Društvo Lila je eno najuspešnejših društev glede na oddana dela in podeljene certifikate kakovosti ter zlate palete. Člane združujeta ljubezen do umetnosti in ustvarjanja, osebne rasti ter želja, da bi na duhovno bogat način zapolnili svoj prosti čas in ponudili sebi, mladim in odraslim delček kulture, ki dviga človeka nad vsakdan.

Se vam zdi, da ima društvo dovolj članov? Veliko društev se danes namreč srečuje

Gabrijela Hauptman

s težavo, kako privabiti mladino. Kako uspešni ste vi na tem področju?

V društvu je bilo v letu 2019 vključenih skupaj 76 članov, in sicer 54 odraslih, med njimi 45 v slikarski sekciji, Foto sekciji 19 in Lila piše 12 (nekateri so v več sekcijah) ter 22 otrok v dveh starostnih skupinah (Cici Lila in Mala Lila). Lahko rečem, da je društvo zelo uspešno in med redkimi (ali je morda edini), ki delujejo tako celostno, od predšolskega obdobja do pozne starosti. Gre za medgeneracijsko ter medkrajevno povezovanje, saj vse sekcije pripravijo nekaj prireditev letno

skupaj in sočasno (npr. Slikarska pot).

Kako bi ocenili povezanost društva z lokalnim okoljem?

Društvo je močno vpeto v lokalno okolje obeh občin. Prireja številne razstave ter kulturne prireditve v Šmartnem in Litiji. Člani sekcije Lila piše redno bogatimo kulturne dogodke, predvsem otvoritve razstav, literarna srečanja ipd. Zadnja tri leta izvaja društvo posebno aktivnost, imenovano Slikarska pot – vsako leto z drugačno vsebinsko tematiko, vezano na lokalno okolje. Sodeluje s Knjižnico Litija, tudi z enoto Šmartno (razstave in literarno snovanje), Javnim skladom za kulturne dejavnosti (JSKD razstave, literarna srečanja, izobraževanje, projekti, natečaji), obema občinama (razpisi, razstave, prireditve), vrtci, šolami in društvu.

Za umetnika je velik izziv nenehno iskanje navdiha. Nam lahko zaupate, kaj vas najbolj navdihuje pri vašem delu?

To bi kar težko odgovorila, kajti to se pač porodi. Ne vedno in povsod. So trenutki, ko se utrpe lepa misel, neponovljiva, in če je ne zabeležiš, spozni. Včasih ti kakšen dogodek da krila ali jih včasih tudi odvzame. Z različnimi sredstvi lahko izraziš lepoto in jo deliš, meni sta najbližji beseda in barva

na platnu. In lepoto potrebujemo, da nas vsaj za trenutek popelje stran od vrveža življenja.

Leta 2005 ste izdali svojo prvo pesniško zbirko v slovenskem in angleškem jeziku z naslovom Ob potoku / By the Stream. Predstavili ste jo na gradu Bogenšperk. Nas boste morda v kratkem razveselili z novo izdajo vaših pesmi?

Ja, res je. Pripravljeno imam novo pesniško zbirko. Trenutno jo prevajam v angleščino, ker bi rada, da se po dolgi petnajstih letih morda ponovi v obeh jezikih prav na gradu Bogenšperk. Upam, da mi bo uspelo.

V mesecu marcu se bo na gradu Bogenšperk odprla vaša razstava, ki bo zagotovo edinstvena in vsekakor vredna ogleda. Lahko našim bralkam in bralcem malce namignete, kaj boste postavili na ogled?

Ker je Bogenšperk tako edinstven, bom prav zanj in za obiskovalce pripravila razstavo abstraktnih slik kot rezultat mojega 20-letnega delovanja v Društvu Lila.

Gospa Gabrijela, hvala vam za prijeten klepet. Vam in društvu LILA želim veliko uspeha tudi v prihodnje.

Najlepša hvala tudi Vam. Veliko lepih trenutkov in nadaljnjih uspehov želim vsem vam.

Osnovna šola Šmartno

Srednješolska tržnica na šoli

V četrtek, 9. 1. 2020, je na šoli v Šmartnem potekala vsakoletna srednješolska tržnica. Poleg običajnih predstavnikov srednjih šol so se nam tokrat pridružili še posebni gostje: Mladinski center Litija, Klub litijskih in šmarnskih študentov Kliša ter Policijska postaja Litija. Področja svojega delovanja so predstavljali predvsem z vidika izobraževanja in različnih kariernih možnosti. Kot vsako leto se je tržnice udeležilo veliko število srednjih šol, zato bi jo brez pomoči tehničnega osebja ter prostovoljk in prostovoljcev 8. in 9. razreda težko izvedli.

Natečaj Vem, kam grem

Na Zavodu RS za zaposlovanje so v mesecu novembru, v okviru projekta NKT VKO za osnovnošolske otroke, razpisali nagradni natečaj s serijo izzivov Vem, kam grem. Z njim so želeli osnovnošolce spodbuditi k razmisleku o prihodnosti in bodoči karierni poti ter na igriv način pripomoči k razvoju veščine iskanja informacij ter veščine načrtovanja, kar jim bo v različnih življenjskih obdobjih koristilo pri razvoju lastne kariere.

Natečaja sta se udeležili tudi naši učenci 8. razreda, Manca Lukančič ter Taja Končina. Obe sta več kot uspešno opravili svojo nalogo in bili zato nagrajeni.

Mateja Štrifof

Zimska šola v naravi

Šestošolci šmarnske osnovne šole smo se tudi v letošnjem letu udeležili zimske šole v naravi, ki je potekala od 6. do 10. januarja na Treh kraljih na Pohorju. Nekateri so naredili prve smučarske zavoje, drugi pa

so svoje predhodno znanje še nadgradili. Dvignjeni nad meglo, ki je krčevito objemala dolino pod nami, nas je sonce razvajalo prav vse dni v tednu. Dokaj ugodne temperature za smuko pa so omogočile, da smo načrtovani program v celoti izvedli.

V sredo zjutraj sem se zbudila s cmokom v grlu. Strah me je bilo smučati po rdeči progi. Bila sem v najboljši skupini, a vseeno nisem bila prepričana v svoje smučarsko znanje. Ko sem si obuvala smučarske čevlje, me je preplaval še večji strah. Kar vedela sem, da se bo nekaj zgodilo. Že pri vlečnici mi ni šlo vse kot po maslu. Takoj sem padla, kot da se še nikoli ne bi peljala na njej. Ko sem na vrhu zagledala strmino pred seboj, so se mi noge začele trepetati. Prvi preizkus vožnje sem preskočila. Z menoj je počakal Max, saj je tudi njemu strmina pognala strah v kosti. Ko so se sošolci in učitelj vrnili na vrh, sva morala tudi midva z Maxom zbrati pogum in se spustiti po strmini. Začela se je akcija. Prvih nekaj ovinkov je potekalo v redu, nato pa so smuči kar same poletele po zraku. Ko sem se uspela ustaviti, sem se najprej prepričala, če sem še cela. Nič hudega ni bilo. Postavila sem se na smuči in se počasi spuščala proti cilju. V tistem trenutku me ni nič bolelo, a so se bolečine pojavile, ko sem varno prispela na cilj. Moja prva smučarska izkušnja po strmini se ni izšla po pričakovanju, saj je strah naredil svoje. Zdaj vem, da se moram, če bom hotela še kdaj smučati, najprej spoprijeti s strahom in bolj verjeti vase.

Maruša Bučar

Ko smo v torek zvečer odšli na pohod, smo bili vsi zelo neučakani. Zanimalo nas je, kaj bomo videli med potjo. Hodili smo po goz-

dni poti in naleteli na nekega psa, ki je bil podoben volku. Jaz sem se ga zelo prestrašil, saj ga prej nisem opazil. Hodili smo naprej in pes nam je sledil. Med potjo sem se pogovarjal s prijateljem Martinom. Prišli smo do našega cilja, s katerega so se lepo videle vasi pod nami. Tam smo opazovali zvezde. Učitelj Samo je imel s seboj telefon in na njem naloženo aplikacijo, s pomočjo katere smo opazovali zvezde. Bila je skoraj polna luna, zato se zvezde niso videle najbolje, a vseeno mi je bilo zelo všeč. Med potjo nazaj sem se kot prej pogovarjal s prijateljem Martinom. Večer mi je bil zelo všeč.

Jošt Smrekar

Že preden smo prišli v hotel, sem bila zelo na trnih. Komaj sem namreč čakala na prvo smučanje in določitev skupin. Sicer nisem tako slaba smučarka in ravno zato me je zanimalo, kam me bodo dodelili. Že zelo kmalu po kosilu in nastanitvi v sobe, mimo grede, kosilo je bilo odlično, smo odšli na smučišče. Tam smo si nataknili smuči, nato pa je učiteljica Simona rekla, naj, kdor zna smučati, gre v prvo skupino, kdor pa ne, v drugo. Mislila sem se uvrstiti v drugo, ko pa sem izvedela, da so tam tisti, ki so prvič stali na smučeh, sem se odločila, da grem v prvo skupino. Zdaj so nam postavili nekaj količkov, da smo se peljali skozi poligon, učitelji

pa so medtem določili, v kateri skupini boš glede na pokazano znanje smučal naslednje dni. Medtem mi je postalo zelo vroče, saj smo morali do vrha poligona »štampati«. Teh nekaj ur je minilo res hitro in prvega dne smučanja je bilo kmalu konec. Naslednji dan sem izvedela, da sem v skupini pri učiteljici Simoni. Res sem vesela, da sem odšla v šolo v naravi in se naučila še bolje smučati.

Ana Kokalj

V četrtek smo med počitkom vadili za zaključni večer. Strah me je bilo in nisem si mislila, da bo to moj najljubši dogodek v zimski šoli v naravi. Nastopala sem s svojimi prijateljicami Ano, Nežo in Judito. Pripravile smo glasbeno točko Cin cin cin. Ko smo prišle na oder, se mi je naredil velik cmok v grlu, a že po nekaj prvih tonih sem začutila olajšanje in trema je popustila. Po vseh nastopih je sledil še ples. Kljub temu da smo bili utrujeni, smo se razživeli in zaplesali. Zelo sem bila žalostna, ko je bilo večera konec in smo morali v posteljo. Vseeno sem zaspala nasmejana in dobre volje.

Živa Štrifot

Ko sem se v petek zbudil, sem bil zaradi tekme zelo vesel, malo pa tudi prestrašen. Dan je potekal povsem normalno, a na startu sem bil zelo vznemirjen. Prvo vožnjo sem

odpeljal dobro, ampak vedel sem, da zmorem več. Zdelo se mi je, da se mi je druga vožnja bolj posrečila. Ko smo pred odhodom domov imeli podelitev medalj, sem bil že prav na trnih, saj me je zanimalo, kako visoko sem se uvrstil. Ko so povedali, da sem bil v svoji skupini prvi, sem se res razveselil. Vem, da sem se na tekmi potrudil in dal vse od sebe, zato je bilo to vidno tudi pri rezultatu.

Anže Šuštaršič

Teden pisanja z roko 2020

Od ponedeljka, 20. 1., do petka, 24. 1., je v organizaciji društva Radi pišemo z roko in ob podpori MIZŠ ter ZRSS potekal že peti teden pisanja z roko, ki smo se mu pridružili tudi na naši šoli. Strokovnjaki ugotavljajo, da možgani pri pisanju z roko delujejo bolj kompleksno kot pri pisanju s pomočjo tipkovnice. Ob pisanju z roko razvijamo motorične spretnosti, ohranjamo dolgotrajnejšo pozornost, utrne se nam več idej, informacija, ki jo zapišemo, pa v spominu ostane dalj časa. Podobno kot prstni odtis je tudi pisava vsakega človeka edinstvena.

Letošnji slogan tedna pisanja z roko je »V naši družini radi pišemo z roko«. Učiteljice so se z učenci pogovorile o pomenu pisanja z roko in o tem, ali si doma (na roko) pišejo sporočila. Učenci so nato zapisali nakupovalne sezname, sporočila staršem, razglednice s smučanja na Kravcu, ki so jih izdelali sami, vprašanja za starše ... V nekaterih razredih so se otrokom pridružili tudi starši, ki so svojim otrokom napisali lepa sporočila ali pa odgovorili na otrokova vprašanja. Delavci šole so na plakat zapisali dve povedi – »To je moja pisava. Nihče drug nima take.« – in s tem pokazali, da so naše pisave res edinstvene.

Vanja Adamlje

Foto: Samo Škrabanja

Znanost na odru 2019

Vtisi dijakov

Celotno potovanje me je zelo pozitivno presenetilo. Že takoj, ko smo prispeli na letališče v Lizboni, sem videl, kako dobro imajo urejen javni prevoz. Z metrojem v kratkem času prideš kamor koli v mestu, naprej pa lahko greš z avtobusom, tramvajem ali vlakom, kar nam je omogočilo, da smo v enem tednu videli stvari, ki nam jih drugače najverjetneje ne bi uspelo. Velikokrat smo se tudi peš sprehodili po mestnih ulicah, ki te še posebej ponoči kar same ponesejo naokrog, celoten center mesta je namreč tlakovan, stavbe pa imajo namesto običajne fasade položene ploščice.

Festival Science on stage je bil izjemno zanimiv. Najprej nisem vedel kaj pričakovati, ko pa sem se sprehodil med stojnicami in si ogledal, kaj počnejo najustvarjalnejši učitelji in profesorji po svetu, sem ugotovil, da se njihov pristop k učenju ne razlikuje dosti od slovenskega. Najbolj všeč mi je bilo, da smo bili majhna skupina brez vodiča. Do sedaj sem vedno potoval samo na šolskih ekskurzijah, kjer smo

Gimnazija
Litija

se morali držati ure in prilagajati počasnejšim. Tu smo poslušali predloge in se sproti odločili, kaj in kdaj bomo šli pogledat, odprli Google maps in odšli. Vsem toplo priporočam, da se kdaj odpravite na takšen izlet.

Portugalska mi bo za vedno ostala v spominu in upam, da se bom še kdaj vrnil tja. Zahvaliti se moram našemu mentorju Branku, saj je vložil ogromno truda, da nam je omogočil in organiziral to neverjetno in nepozabno strokovno in potovalno izkušnjo.

Nik Vozelj

Na začetku lanskega šolskega leta 2018/2019 sta nas profesorica informatike Betka Burger in laborant Branko Koprivnikar ulovila na šolskih hodnikih z idejo, da izpeljemo predstavitev na znanstvenem Festivalu v Ljubljani. Takrat si nihče od nas ni mislil, da bomo čez dobro leto prav po zaslugi tega projekta za 9 dni odpotovali na Portugalsko. Na državnem festivalu smo očarali in prepričali mednarodno žirijo ter dosegli vrhunsko uvrstitev, ki je projektu zagotovila mesto na mednarodnem festivalu Science on Stage 2019 v Estorilu. Naš mentor Branko je poskrbel, da smo se strokovnega izleta lahko udeležili vsi člani ekipe. Pred odhodom nas je čakalo veliko priprav; nekaj smo postorili že med poletnimi počitnicami, intenzivneje pa smo delali in se pripravljali zadnji mesec pred odhodom. 29. oktobra smo poleteli v Lizbono z visokimi pričakovanji in štirimi kovčki, polnimi orehovih štrukeljev. Stanovali smo v hotelu v centru Lizbone, od koder smo se zjutraj z

vlakom peljali do kongresnega centra v Estorilu, kjer je potekal festival Science on Stage. Na festivalu smo predstavili zahtevno miselno uganko – fizikalni sef. Naša zanimiva, poučna in zabavna delavnica je navdušila občinstvo z vsega sveta, hkrati pa smo spoznali veliko zanimivih oseb in znanstvenih izobraževalnih programov v tujini.

Preostale dni smo preživeli v Lizboni, kjer smo se ujeli v utrip mesta, spoznavali portugalsko kulturo in kulinarčne posebnosti. Ogledali smo si številne muzeje, se peljali z muzejskim tramvajem, obiskali smo mestice Sintra ter se povzpeli do čarobne barvite graščine Palacio Nacional de Pena. Odpotovali smo tudi na skrajno zahodno točko Evrope, rt Cabo da Roca. Domov smo se vrnili polni vtisov in portugalskih slaščic. Potovanje je bilo enkratna izkušnja, polna dogodivščin, novih znanj in spoznanj, ki nam bodo vsem zagotovo ostali v lepem spominu.

Gala Pregel

Delegacija z Gimnazije Litija, katere člani smo bili Jakob, Nik, Nina, Gala in mentor Branko, se je letos udeležila sejma »Science on Stage« v Cascaisu na Portugalskem s projektom »GimLit Fortress«. Predstavili smo se s stojnico in delavnico, ki je imela 15 udeležencev in zelo pozitiven odziv.

Sejem je potekal od 31. oktobra do 3. novembra v kongresnem centru v Estorilu. Prvi dan smo pripravljali stojnico in se udeležili uvodne konference, naslednji dan pa smo izvedli delavnico s 15 profesorji iz različnih držav. Vsi so pozorno sledili naši razlagi in tudi sami poskusili rešiti miniaturno verzijo našega GimLit Fortressa. Ko se je delavnica končala, smo od udeležencev prejeli povratne informacije, ki so bile zelo pozitivne, izražene v superlativih.

Prebivali smo v hotelu v Lizboni, kjer smo preživeli ostale dni. Da smo si lahko ogledali čim več znamenitosti, smo hodili po skoraj 12 ur na dan. Z nami sta bila spremljevalca Matej in Angelca. Ogledali smo si LX Factory, ki je umetniško središče, ter muzej javnega prevoza, ki nam je v podrobnosti predstavil zgodovino in razvoj tramvajev ter njihovih poti v mestih, avtobusov in njihovega pomena za javni prevoz ter razvoj vlakov in podzemnih tračnic zanje. Ogledali smo si tudi Cabo da Roca, ki je najzahodnejše območje v Evropi

in ponuja odličen razgled na morje, ter razne druge znamenitosti, muzeje ter nekaj gradov.

Imeli smo se odlično, svoj projekt zgledno predstavili in domov prišli s še več znanja in veliko novimi nepozabnimi doživetji.

Jakob Sirk

Med jesenskimi počitnicami sem se skupaj z Jakobom, Galo, Nikom ter našim mentorjem Brankom odpravila na Portugalsko, kjer smo se udeležili sejma znanosti Science on Stage, na katerem smo predstavili naš projekt, GimLit Fortress. Imeli smo tudi delavnico, ki se je je udeležilo 15 profesorjev iz različnih držav. Stojnica je uspela, naša predstavitev projekta pa vzbudila veliko zanimanje.

Seveda smo si ogledali tudi najrazličnejše znamenitosti. Ker smo bili nastanjeni v središču Lizbone, smo jih imeli veliko tako rekoč pred nosom. Blizu našega hotela se je nahajal muzej poslikanih keramičnih ploščic, ki smo ga tudi obiskali. Presenetilo me je, koliko truda so v preteklosti vložili v njihovo izdelavo, ko so ročno okrasili vsako ploščico posebej, tako da so na koncu nastale izjemne umetnine. Videli smo še Muzej tramvajev, kjer mi je še posebej v spominu ostal dvonadstropni avtobus, na katerem smo tudi lahko sedeli. Kot eno največjih znamenitosti smo si ogledali tudi most Vasco da Gama, ki je bil do pred kratkim še najdaljši most v Evropi, ne morem pa pozabiti obiska LX Factory, umetniškega središča, v katerem se nahaja veliko nenavadnih trgovin in najrazličnejših ljudi, ki tudi ustvarjajo prav posebno vzdušje. Ker smo imeli priložnost, smo obiskali tudi Cabo da Roca, ki je najzahodnejša točka Evrope. Obiska Portugalske nismo mogli zaključiti, ne da bi obiskali mesto Sintra, ki je znano po mnogih trdnjavah in palačah najrazličnejših barv. Šli smo v palačo Pena, ki zaradi svoje visoke lege in tudi značilne rumene barve vzbuja posebno pozornost. Obiskali smo tudi nenavaden park Quinta da Regaleira, v katerem mnogo stolpičev, slapov, jam, nenavadnih stopnišč ter vodnjakov ustvari nepozabno vzdušje, in vsi smo se čudili, kako jim je uspelo vse to zgraditi.

Obisk Portugalske je bila enkratna priložnost. Nadvse všeč mi je bil tako festival znanosti kot prosti čas z ogledovanjem znamenitosti.

Nina Jelen

VRTEC CICIBAN

Za Povrtmi 6, 1275 Šmartno pri Litiji, Tel.: 01/ 898 73 25, os.smartnovrtec@guest.arnes.si

VPIS PREDŠOLSKIH OTROK V VRTEC CICIBAN ZA LETO 2020/2021

Obrazce Vloga za vpis otroka v vrtec Ciciban dobite v vrtcu ali na spletni strani vrtca v zavihku Dokumenti (<https://www.os-smartnolitija.si/dokumenti-vrtec>).

Izpolnjene obrazce pošljite po pošti **od 1. marca do vključno 15. marca 2020.**

Obrazce lahko oddate tudi osebno v Vrtcu Ciciban, Za Povrtmi 6, 1275 Šmartno pri Litiji, v naslednjih terminih:

- 2. 3. 2020, od 9.00 do 12.00

- 3. 3. 2020, od 9.00 do 12.00

- 4. 3. 2020, od 9.00 do 12.00

- 9. 3. 2020, od 9.00 do 15.00

- 10. 3. 2020, od 9.00 do 15.00.

DAN ODPRTIH VRAT – petek, 28. februar 2020

Dan odprtih vrat bo v vseh enotah Vrtca Ciciban **od 9.30 do 11.00**. Ta čas boste lahko skupaj s svojim otrokom preživeli v skupinah našega vrtca in tako spoznali način dela v vrtcu. Prosimo vas, da s seboj prinesete copate. Veselimo se srečanja z vami.

Božični koncert v viteški dvorani

Avtorica članka: Janja Galičič, ravnateljica

Izjemno ponosni in veseli smo, da se je Glasbena šola Litija - Šmartno v prazničnem decembru zelo uspešno predstavila na koncertu v ljubljanskih Križankah.

Festival Ljubljana namreč vsako leto v decembru gosti mlade nadobudne učenke in učence izbranih glasbenih šol, tako so Božične koncerte v decembru 2019 oblikovale glasbene šole Ljubljana Vič - Rudnik, Franc Šturm Ljubljana, Ljubljana Moste - Polje, Zavod sv. Stanislava Ljubljana in Litija - Šmartno. Nastopajoči mladi glasbeniki imajo tako priložnost, da svojim naj-

bližjim in širši publiki predstavijo svoj umetniški izraz – bodisi kot instrumentalni oziroma vokalni solisti bodisi kot člani komorne skupine ali orkestra.

Učenci Glasbene šole Litija - Šmartno so v Viteški dvorani nastopili na 5. božičnem koncertu v ponedeljek, 9. decembra 2019, ob 18. uri. Koncertni program so v solističnih ali komornih točkah oblikovali naši najboljši učenci: Jakob Jere – trobenta, Jurij Cvikl, Lilly Povše, Neža Kranjec in Julija Ferlan – klavir, Mark Šket – harmonika, Anja Kranjec – flavta, Eva Voje – klarinet, Tara Povše – balet, Gala Pregel – sopran, Eva Forte – violina, Nik Kos – kitara in Vesna Vavtar – saksofon. Za ta pomemben in odmeven nastop so jih pripravili njihovi mentorji: Blaž Avbar, Olena Novosel, Dušan Drobnič, Mira Kranjec, Žužana Bartha, Veronika Hauptman, Nadja Drakslar Petrač, Barbara Sorč, Lazaro Amed Hierrezuelo Zumeta, Borut Avsec, Lan Timotej Turek in Brigita Šuler, na klavirju pa jih je spremljal Tilen Bajec.

Vsem nastopajočim učencem in njihovim mentorjem iskrene čestitke!

Okrasitev šmarskega trga

Avtorica članka: Maja Toplak Primc

Ustvarjalnost ne pozna ne meja ne časa ne ovir. In kljub ideji, ki je s strani strokovnih delavk Vrta Ciciban prišla v pozni jeseni, čas ni bil ovira, da nam ne bi uspelo.

Z veseljem in ponosom se Vrtec Ciciban lahko znova pohvali z zgodbo o uspešnem sodelovanju z okoljem. Tokrat naša zgodba pripoveduje o prispevku k praznični okrasitvi kraja, v katerem živimo in delujemo. Občina Šmartno in Javni zavod Bogenšperk, s katerim smo se tokrat prvič povezali, sta v celoti podpr-

la idejo, da vrtec s svojo prednostno nalogo ustvarjalnost in otroška risba prispeva košček v mozaik prazničnega vzdušja v šmarskem jedru.

In ker je mesec december prazničen, ves v soju luči, smo nočni pohod z lučkami zaključili tam, kjer se je začela galerija otroških risb na prostem. Čarobnost teh

drobnih lučk nam je pomagala uloviti čarobnost trenutka. Čarobnost pa so še nekaj decembrskih dni ustvarjale tudi lučke na betonskem zidu. Vsaka lučka je predstavljala en oddelek Vrta Ciciban in simbolično v kraj prinašala luč, mir in upanje. Hvala vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri dogodku na šmarskem trgu.

Krst fazanov na Gimnaziji Litija

Avtorica članka: Lara Koci, 4. a

Dan pred božično-novoletnimi počitnicami je na litijski gimnaziji nekaj prav posebnega. Na ta dan namreč dijaki in dijakinje 1. letnika tudi uradno postanejo del naše gimnazijske družine. Obred smo, pod vodstvom profesorja Podgornika, pripravili najbolj zagreti dijaki in dijakinje 4. letnika, ki smo načrtovali že v novembru. Naš skupen cilj je bil, da spišemo čim bolj zabaven, razgiban, inovativen program, ki nikogar ne bo pustil ravnodušnega. Krst je bil tudi tokrat tekmovalno obarvan. Med seboj sta tekmovala 1. a in 1. b, ki ju je budno spremljala stroga žirija v sestavi štirih dijakinj 4. letnika in profesorja Podgornika.

Prihod na oder, ki je bil prvi izziv, je bil naravnost prizrčen, saj so se naši fazančki morali obleči v dojenčke in dojenčice ter na oder prikobacati. Poleg primerne-

zunanjšega videza so morali poskrbeti tudi za slano in sladko pekovo pecivo. Te naloge so se lotili precej resno in tako žirijo kot ostale dijakinje in dijakinje razveselili z obilico doma narejenih dobrot. Med deljenjem peciva je potekala še prav posebna modna revija, na kateri so se predstavili že dolgo pričakovani puloverji Gimnazije Litija. Sledila je plesno-pevska točka, med vsemi verjetno najtežja naloga, ki je od podmladka naše šole zahtevala predvsem ustvarjalnost in dobro organizacijo. Dijaki so morali sami najti pesmi, nanje sestaviti koreografijo in se naučiti tudi besedilo. Izbor pesmi se je moral nanašati na izžrebano temo; za 1. a je bila tema živali, za 1. b pa vreme. Obe točki sta prejeli bučen aplavz. Poleg pekovskega, plesnega in pevskega smo preverili tudi njihovo filmsko znanje. Osrednja tema kratkih filmčkov, ki so jih morali posneti, so bili »problemi na Gimnaziji Litija«.

V drugem delu krsta sta sledila še dva izziva za naše fazane, za katera pa vnaprej niso vedeli. Najprej smo na oder povabili dijaka 3. letnika, ki se je s fazankami pomeril v polaganju rok, nato pa je sledil še kviz, na katerem smo preverili, kako dobro dijaki 1. letnika poznajo svojo gimnazijo. Mar tudi vi

veste, kako se glasi moto Gimnazije Litija? Po uspešno opravljenih nalogah je sledila častna zaprisega. Fazančki so pokleknili in se zaobljubili, da se bodo obnašali spoštljivo, da ne bodo povzročali težav ter da bodo podpirali vse, ki sodelujejo pri interesnih dejavnostih na naši šoli.

Svoje talente smo pokazali tudi dijaki 4. letnika ter tako popestrili program. Pevci smo s pesmijo Winter wonderland pričarali čarobno zimsko vzdušje, plesalke pa so zaoblestele v ritmičnih disco dancea, countryja in modernega plesa.

Pred razglasitvijo rezultatov sta vse navzoče nagovorila ravnateljica in predsednik dijaške skupnosti, ki sta vsem zaželela uspešno leto 2020.

Končno je prišel trenutek, na katerega smo vsi čakali. »Zmagovalni razred je ... 1. a!« se je zaslišalo iz žirantske mize.

Ker smo dijaki 4. letnika krst vzeli precej tekmovalno, je poraženi razred dobil tudi čisto pravo kazen: v prvem tednu januarja je 1. b po kosilu pospravljati krožnike, pribor in skodelice za nami – maturanti.

**Odgovor na zastavljeno vprašanje: Od temeljev in zdravih korenin je odvisno, kako trdno, kako močno in visoko bo zrastle drevo!*

Kliše klub

Avtorica članka: Manca Planinšek

Na Klišeu smo 6. 12. 2019 že drugič gostili zeliščarko Jožico Bajc Pivec. Skupaj smo se naučili narediti mazilo iz zdravilnih zelišč, balzam za ustnice in deodorant. Maže na osnovi naravnih rastlinskih maščob in čebelnjega voska z dodatkom zdravilnih eteričnih olj, zelišč in celo čokolade dokazujejo, da je domače najboljšo! Z delavnico demonstrativne narave smo se udeležence podučile o procesu izdelave in vseh zdravilnih učinkih domačih pripravkov. Hvala Jožici za deljeno bogato znanje in izkušnje in hvala vsem udeleženkam za vašo rado-vednost.

V soboto, 7. 12. 2019, je na Klišeu potekal letni zbor članov z volitvami. Na mesto svetnik Škis/šols je bil ponovno izvoljen Rok Retar, zamenjal pa se je tudi upravni odbor. Nova predsednica je Danijela Sitar s svežo ekipo: Neli Mlinar, podpredsednica; Neža Murn, blagajničarka; Vid Tilia, tajnik in Rok Retar, mentor dijakov in svetnik. Za člane nadzorne komisije so bili izvoljeni: Jasna Sitar, Ema Vavtar in Ana Poglajen, za člane disciplinske pa: Anže Malis, Erika Horvat in Manca Planinšek. Zahvaljujemo se stari ekipi s predsednico Jasno na čelu, ki ji Kliše dolguje veliko zahvalo za rast in kakovostno delovanje v zadnjih letih.

13. decembra 2019 je na Klišeu potekal 2. FIFA turnir v letu 2019. Pomerilo se je 9 igralcev, zmagovalci pa je prejel simbolično nagrado. Na Klišu ste vabljeni vsi ljubitelji FIFE in drugih igrice, ki jih lahko igrate na turnirjih, pa tudi med uradnimi urami ali po dogovoru.

21. 12. smo se odpravili na sedaj že tradicionalni praznični enodnevni izlet (že četrti Klišev praznični izlet, obiskali smo že Gradec, Zagreb in Bratislavo), tokrat na vzhod, v Budimpešto – po

Kliševsko Budimpešto. Budimpešta slovi po svojem božičnem dekorju in prazničnem vzdušju. Božični sejem na trgu Vörösmarty je bil pred leti izbran za enega izmed najlepših.

11. in 12. januarja 2020 smo se Kliševci potopili v globine navtičnega znanja na tečaju za voditelja čolna. Rok, ki je z nami delil svoje znanje in strast do plutja po morju, je poskrbel, da se lahko opremljeni z znanjem prijavimo tudi na končni izpit.

18. 1. se je nekaj Kliševskih članic odpravilo v Dom Tisje, kjer so organizirale že drugo Kliševsko štrikalnico. Ob prijetni glasbi so se družile in se učile neprecenljivih ročnih spretnosti od mojstric štrikanja.

Zaključili smo tudi že četrti kino dan v Litiji! Skupaj z več kot 320 obiskovalci smo se podali v pravljico Ledeno kraljestvo, v živalski svet fantazije Dolittle, v svet mačizma, molka in odkrivanja resnice v One so bombe in v srhljivi svet urokov v Zameri.

Tudi tokrat hvala vsem za vašo podporo. Ne pozabite, da to, kar naredi litijski kino tako poseben, ste vi, naši obiskovalci, ki s pokovko v roki in navdušenjem v očeh vstopate v dvorano Kulturnega centra Litija in pustite, da vas odnese v fantazijske filmske svetove. Naslednjič se spet srečamo 14. marca 2020.

Za vas smo pripravili Klišev kompasa – letno publikacijo Kluba litijskih in šmarskih študentov. Tudi v letu 2019 o mladih, o Litiji, o okoljski krizi in o razkoraku med tem, kam se gre in kam bi želeli. Za fizično izdajo pa se oglasite v naš klub.

Vsi, ki imate nove, atraktivne ideje ali pa si le želite druženja, ste vabljeni vsako prvo soboto v mesecu ob 19.00 na mesečne seje kluba! Z nami pa ostajajo tudi stalne ugodnosti: s kupončkom, ki ga prejmete na Klišeu, te mesec joga v Art Caffeu stane le 24 €, ugodno fotokopiranje, fitnes, pro jumping, Lamfit bootcamp in odbojka. Ceneje se lahko včlanite v Knjižnico Litija, v Optiki Manja pa dobite poseben Klišev popust! Še vedno nudimo tudi inštrukcije angleščine, slovenščine, matematike in nemščine.

Šmarski pust

22. februarja 2020 se bodo skozi Šmartno sprehodili kurenti in obarvali pustno soboto.

Ob 10. uri se bodo ustavili na Staretoevem trgu.

Vabimo maske, da se jim pridružijo.

JAVNI ZAVOD BOGENŠPERK

Za prvih 100 obiskovalcev smo pripravili sladko presenečenje.

Kri rešuje življenje. Moja kri – varna kri.

ZAME, ZATE, ZA VSAKOGAR.

Daj majhen delček sebe za dobro drugega.

RKS Območno združenje Litija vabi krvodajalke in krvodajalce, da se udeležijo krvodajalske akcije, ki bo

4. in 5. marca 2020

v prostorih Zdravstvenega doma v Litiji.

KRI je nenadomestljivo zdravilo, pri zagotavljanju krvi pa si lahko pomagamo le ljudje med seboj.

Vljudno vabljeni!

JAVNI ZAVOD BOGENŠPERK

LIKOVNA RAZSTAVA
GABRIELE HAUPTMAN
Z NASLOVOM
ALEGORIJA

Sreda, 11. marec 2020 ob 18. uri
 Galerija gradu Bogenšperk

JAVNI ZAVOD BOGENŠPERK

ŠMARSKI

POMLADANC

II. spomladanski sejem

sobota, 21. marec 2020

STARETOV TRG, ŠMARTNO PRI LITJI

Šmartno

9.00 – 13.00

Nova celostna grafična podoba blagovne znamke Šmartno pri Litiji

Avtorica članka: Tanja Dolar, Javni zavod Bogenšperk

Z veseljem vam sporočamo, da smo konec preteklega leta dobili celostno grafično podobo blagovne znamke turistične destinacije Šmartno pri Litiji. Nov simbol in logotip naše občine je zasnoval Jani Vozel iz podjetja Logo vizualne komunikacije.

Logotip predstavlja podobo našega kraja. Središčno pozicijo zavzemata znamenita zvonika šmarske katedrale. Podobi zvonikov in gričevnate pokrajine sta umeščeni na podlago v obliki srca oziroma lipovega lista, kar simbolno predstavlja lego občine v osrčju Slovenije, v prvi vrsti pa dobrosrčnost domačinov. Skupaj z napisom **Šmartno, ki je tudi naš novi uradni slogan**, tvorita celovit in jasno prepoznaven **logotip blagovne znamke Šmartno pri Litiji**. Prevladujoči zeleni toni izhajajo iz realističnega pogleda na sam kraj z okolico, pa tudi iz simbolike »zeleno«, ki potrjuje ekološko usmerjenost načina življenja prebivalcev. Rumena simbolizira žitno polje, ki ga obiskovalec opazi takoj, ko zavije v naš kraj. Dodana modra ponazarja čistost narave in svež zrak, ki sta eni izmed

največjih dobrin, ki jih imamo in jih lahko hkrati ponudimo obiskovalcu. Zadovoljni smo, da lahko z vami delimo podobo, ki bo ponudila lastno identiteto in pripomogla k večji prepoznavnosti občine Šmartno pri Litiji.

Razvoj celostne grafične podobe blagovne znamke turistične destinacije Šmartno pri Litiji je bil eden izmed ciljev, ki smo si ga zastavili v **projektu Lokalident** – Izgradnja lokalne identitete za večji obisk turistov. Nepovratna sredstva za izvajanje aktivnosti v projektu so bila dodeljena s strani **Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja**.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Koncert dveh pevskih zborov, ki sta prepevala božične pesmi

Avtorica članka: Maja Istenič, Javni zavod Bogenšperk

V soboto, 25. januarja 2020, smo v cerkvi svetega Martina v Šmartnem poslušali koncert božičnih pesmi. Moči in glasove sta združila dva pevski zbora, ženski pevski zbor Biser in mešani pevski zbor Leo Fortis, ki ju vodi dirigent in zborovodja gospod Fernando Mejias.

Zbrane je na začetku pozdravil direktor Javnega zavoda Bogenšperk, gospod Peter Avbelj, potem pa je imela glavno besedo pesem. To je izbrano prepletal zborovodja Fernando Mejias, ki je član profesionalnega Zbora Slovenske filharmonije, Argentinec, ki že več kot 20 let živi v Sloveniji. Vodil je več pevskih zborov, s katerimi je dobil prestižne nagrade na tekmovanjih v Sloveniji in tujini. Od septembra 2017 vodi ženski pevski zbor Biser in od septembra 2018 MePZ Leo Fortis. S slednjima je v Šmartnem ustvaril čudovit večer. Izjemna akustika cerkve je že med opevanjem na-

Foto: Uroš Pušnik

stopajoče navdušila, obiskovalce koncerta pa skupaj s skoraj petdesetimi glasovi pevcev obeh zborov popeljala skozi različne žanre in melodije. Zapeli so petnajst pesmi, vse od preprostih ljudskih napevov, sakralne glasbe tja do črnskih duhovnih in modernjših pop priredb.

ŽPZ Biser nam je predstavil nekaj božičnih napevov, slovensko ljudsko »Kaj se vam zdi«, pesem zvončkov »Carol of the bells«, Gerbičevo uglasitev Ave Maria v latinščini, spirtualne, kot sta »Nobody knows« in »Old time religion«. Zbor, ki deluje že 18 let, prihaja iz Grosuplje in šteje 18 članic. Zbor deluje na lokalnem in državnem nivoju, nastopa tudi v tujini. Novembra 2019 je zbor dosegel zlato priznanje na regijskem tekmovanju in posebno priznanje za najboljšo interpretacijo slovenske ljudske pesmi Ne ouri ne sejaj. MePZ, ki šteje 36 pevk in pevcev, je na svoji,

relativno kratki, poti nanizal že tri samostojne koncerte, dva celovečerna koncerta »Te note čarobne«, gostoval je na Korčuli in se udeležil različnih tekmovanj. V soboto so nam predstavili večglasno a cappella petje, klasično božično »Sveto noč«, božično iz 16. stoletja »Lully, lulla, lullay«, nekaj črnskih duhovnih »Alleluia, alleluia!« in modernih duhovnih ritmičnih. Za zaključek pa še izjemno priredbo »M. I. K.« skupine U2. Na klavirju je pevce spremljal Gregor Klančič.

Koncert je povezovala gospodična Ana Avbelj, ki se je na koncu v imenu organizatorja zahvalila gospodu župniku, Marku Mohorju Stegnarju, ki je prijazno odstopil prostore cerkve za izvedbo tega koncerta, nastopajočim in zborovodji ter vsem obiskovalcem, ki so s svojo prisotnostjo podprli že drugi dogodek v letošnjem letu v organizaciji Javnega zavoda Bogenšperk.

V decembru so nas v kulturnem domu nasmejali trije bradati

Avtorica članka: Maja Istenič, Javni zavod Bogenšperk

Trije odlični komiki so 19. decembra 2019 gostovali v Šmartnem. V predstavi, ki je trajala poldrugo uro, so Gašper Bergant, Boštjan Gorenc – Pižama in Perica Jerkovič natrosili veliko zabavnih šal, ki se jim je v kulturnem domu smejala 130 obiskovalcev.

Gašper je pripovedoval o zgodbah iz domačih savinjskih logov, tveganem planinarjenju s svojim očetom, prepričanjih in mnenjih podeželja, poučnih izkušnjah s sestanovalci, zabavnih družinskih srečanjih, svoji bivši iz tretje vrste in še čem. Boštjan je postregel z idejami o novih pravljicah za otroke, vzgoji, z izkušnjami na roditelskih sestankih, obiski pri zobozdravniku, pojasnil nam je funkcijo žadovih jajčk, težave pri izgubljanju teže in na

koncu ugotovil, da so najbolj pridni otroci doma prav v Šmartnem. Perica nam je predstavil svoje prve delovne izkušnje in ljubezenske pripetljaje, opisal zaroko na vrhu santorinskega klifa, doživetje nabitosti gob s svojim jugom, podal nekaj izkušenj pri obisku zdravnika za črevesne težave in opisal nekaj igrivih doživetij s svojim sinom. Veseli smo, da smo jih gostili pri nas, saj ravno v tem času zaključujejo svojo svetovno turnejo po Sloveniji.

Orleki so navdušili

Avtorica članka: Maja Istenič, Javni zavod Bogenšperk

V petek, 17. januarja 2020, smo v Kulturnem domu Šmartno gostili Orleke. Po res udarnem začetku, pravem spektaklu svetlobe in zvoka, so nam v dobrih dveh urah predstavili skladbe iz albuma Frpruh.

Skladbe govorijo o knapih, o delu v rudniku in o družabnem življenju rudarjev. Pripovedujejo knapovske anekdote in pripetljaje, prepletene so s čustvi in

nostalgijo. Tem so dodali nekaj tistih svojih, legendarnih, ki še vedno in vedno znova navdušijo; Ko so lipe cvetele, Adijo knapi in Na Kum. Svoje je dodal humorist in igrlec

Matjaž Javšnik, ki je hudomušno prepletal zgodbe zasavskih revirjev. Veseli smo, da so legendarni Orleki prinesli delček svojega izjemnega ustvarjanja tudi v naš kraj.

Javni zavod Bogenšperk v sodelovanju z župnijo Šmartno pri Litiji organizira

BLAGOSLOV TRAKTORJEV IN TRAKTORISTOV

Ponedeljek, 13. april 2020, ob 11:00,
pred cerkvijo sv. Martina, Stareto trg,
Šmartno pri Litiji

VLJUDNO VABLJENI!

JAVNI ZAVOD BOGENŠPERK

JASNA KULJAV BORKA

četrtek, 13. februar 2020, ob 18. uri

Kulturni dom Šmartno pri Litiji

eventim.si

Vstopnice so na voljo na vseh prodajnih mestih sistema Eventim, v TIC Šmartno in na gradu Bogenšperk.

»Lila« jesen 2019

Avtor članka: Društvo LILA

V Društvu Lila (Litijski likovni atelje) nadaljujemo s svojim delom. V septembru 2019 smo izvedli vpise v skupine Cici Lila (4–8 let), Mala Lila (9–15 let) ter Lila odrasli.

V četrtek, 12. septembra 2019, je pod okriljem Knjižnice Litija, enote Šmartno, potekala otvoritev razstave predsednice Društva Lila, Jelke Jantol. Številni obiskovalci so lahko uživali tako v slikah kot v avtoričinih pesmih. Prireditev je s kitaro popestril Bor Palčič.

V ponedeljek, 7. oktobra 2019, je v Mestnem muzeju Litija, nekdanji Osnovni šoli Litija, potekala otvoritev razstave Gabrijele Hauptman, nekdanje ravnateljice te šole. Prireditev je pod okriljem muzeja vodila dr. Tina Šuštaršič, sodelovali so: Vokalna skupina učiteljev in učiteljski pevski zbor Osnovne šole Litija ter plesna skupina odraslih članic Društva Univerze za tretje življenjsko obdobje (U3). Avtorica je s svojo razstavo »Nostalgija« otvorila novo galerijo v Mestnem muzeju Litija ter s številnimi slikami, kipi in novo nastalo poezijo obudila vezi in spomine.

V ponedeljek, 14. oktobra 2019, je v avli Občine Litija potekalo slovesno odkritje mozaika »Litijski brodnik« v izmeri 3 x 2 metra. Gre za zgodbo, ki povezuje preteklost, sedanjost in prihodnost. S kamenčki smo pod mentorstvom Zorana Pozniča in ob podpori Občine Litija člani Društva Lila ustvarili edinstven mozaik, sestavljen iz 60.000 lastno izdelanih ploščic. Ob tem dogodku so potekale še spremljajoče dejavnosti, kot so likovna razstava Mostovi čez Savo v Litijki občini pod okriljem JSKD, predstavitev Kataloga 3. slikarske poti na Občini Litija ter likovna razstava likovnih skupin Cici Lila in Mala Lila v izložbah mestnega jedra Litija.

V ponedeljek, 4. novembra 2019, je v Kulturnem centru Litija potekala otvoritev razstave mozaikov člana Društva Lila, Andreja Hostnika. Razstavil je trideset čudovitih mozaikov iz barvnih steklenih koščkov. Prireditev sta popestrila pevec Matej Prevc in instrumentalist Matjaž Hostnik, ki sta dopolnila umetniški večer.

Z delom nadaljuje tudi literarna sekcija »Lila piše«, ki bogati javne prireditve ter sodeluje na različnih natečajih; njeni člani, ki so večinoma tudi člani likovne sekcije Lila, se v okviru JSKD tudi strokovno izpopolnjujejo.

V soboto, 23. novembra 2019, je v Delavskem domu Trbovlje v okviru Zveze likovnih društev Slovenije potekal zaključek celoletnega projekta Zlata paleta (že 21. leto). V letu 2019 so člani likovnih društev iz cele države oddali 589 svojih del v različnih predpisanih tehnikah. Od teh del je bilo s certifikatom kakovosti nagrajenih 43 del. V Lila smo bili ponovno zelo uspešni. Prejeli smo sedem certifikatov kakovosti na naslednjih področjih: osnovne tehnike: Jelka Jantol, grafika: Jelka Jantol, Roman Kovačič in Andrej Hostnik, sodobno slikarstvo: Marija Urančkar Murn, fotografija: Andrej Hostnik in kiparstvo: Gabrijela Hauptman. Izmed omenjenih 43 podeljenih certifikatov kakovosti, ki so bili tudi razstavljeni na tej zaključni slovesnosti, so bile podeljene še bronaste, srebrne in zlate palete. Srebrno paleto za fotografijo je prejel Andrej Hostnik, zlato paleto za grafiko pa Jelka Jantol. V projektu Zlata paleta se ocenjujejo tudi društva glede na število in uspešnost oddanih del. Lila je zasedla tretje mesto (lani prvo), kar je v izjemni konkurenci velik uspeh. Ponosni smo na naše delo, dosežke in vezi, ki jih tkemo med seboj in z ostalimi podporniki in ljubitelji umetnosti.

Knjižnica Litija

Avtorica članka: Aleksandra Mavretič

Približevanja z Deso Muck

V mesecu kulture nas bo obiskala ustvarjalka, ki je v življenju veliko pisala, veliko igrala na odrih, v filmih in na televiziji. Svoje bogate izkušnje je pretila v najbolj brane mladinske knjige in knjige za odrasle. Knjigi in ustvarjanju le-teh se bomo poklonili s februarjsko gostjo Približevanj, Deso Muck. Z njo se bomo srečali 17. februarja ob 19. uri v Kulturnem centru Litija. Pogovorni večer, ki se bo v mesecu kulture gotovo precej dotikal literarnega ustvarjanja, je namenjen odrasli publiki. Z Deso Muck se bo pogovarjala Aleksandra Mavretič.

Babica Maja svetuje

Porod je edinstven dogodek v življenju ženske. Zato je pomembno, da se na ta dogodek pripravimo in se tudi izognemo morebitni travmatični izkušnji. Porod v naših porodnišnicah je še vedno precej medikaliziran, z dobro pripravo pa lahko sami s porodnim načrtom prosimo, da se določene postopke preskoči, če niso nujno potrebni.

Maja Koprivnikar, diplomirana babica, ki na spletu deluje kot Babica Maja, bo predstavila nekaj ključnih točk za mirno in sproščeno nosečnost ter za pripravo na lep in lahek porod. Odgovarjala bo na vprašanja in poskušala odpraviti dileme, ki se bodočim staršem porajajo, ko zanosijo ali ko se približuje predviden datum poroda. Za nosečnice in mamice babica Maja

ponuja jogo, individualne ure, delavnice in predavanja. Svojo dejavnost in nekaj nasvetov bo predstavila na predavanju v Knjižnici Litija, 18. 2. ob 18. uri. Predavanje je namenjeno nosečnicam in njihovim partnerjem, pa tudi tistim, ki šele načrtujejo nosečnost ali jih ta tematika zanima. Predavanje bo brezplačno, hkrati bomo lahko spoznali poklic, ki ga opravlja naša domačinka, Maja Koprivnikar.

Zanimiva znanost v Knjižnici Šmartno

V februarju se bo s svojim diplomskim delom predstavil inženir strojništva, Martin Hostnik iz Šmartnega. Na IC Geoss, d. o. o. je lani diplomiral z delom Steklana izložba za muzejski tramvaj. Svoje poklicne izkušnje je na zanimiv način povezal s študijem strojništva in predstavil odlično rešitev za ohranitev tehnične dediščine Slovenije. Predstavitve bo v četrtek, 20. 2., ob 19. uri v Knjižnici Šmartno.

Potopisno predavanje v februarju

»Bolgarija je turistično in planinsko kar malo zapostavljena dežela, vendar skriva številne naravne in kulturne znamenitosti, tudi dokazi o starih kulturah segajo daleč nazaj. Spoznajte bomo mesta, morsko obalo in seveda najpomembnejše gorske skupine. Najvišja bolgarska gora Musala je tudi najvišji balkanski vrh. Je že res, da se »zahodnjaške« destinacije verjetno nikakor ne morejo primerjati s kakšnim v naši bivši jugi, kaj šele nekeje v Bolgariji, a so ta področja po navadi tista, ki so nam privlačna zaradi tipičnega balkanskega vzdušja, hrane in seveda nizkih cen.«

S temi besedami Janez Medved vabi na potopis o Bolgariji, ki bo v torek, 25. februarja, ob 19. uri v Knjižnici Litija.

Knjižni klub v Knjižnici Litija

V Knjižnici Litija smo prislunili željam nekaterih bralcev, ki bi se želeli o prebranih knjigah pogovarjati. V februarju bo ideja zaživela, pripravili bomo uvodno srečanje, ki ga bo vodila literarna kritičarka, pisateljica in prevajalka Tina Vrščaj. Prvo srečanje bo v četrtek, 27. februarja, ob 18. uri v čitalnici Knjižnice Litija.

Furmanske zgodbe

Knjižnica Litija in Mestni muzej Litija vabita ljubitelje dediščine, da nam pomagajo pri ohranjanju spominov na furmane. Želimo zbrati in povezati podatke o furmanih na območju občine Litija in občine Šmartno pri Liji: kdo so bili, kakšno opremo so imeli, kaj so prevažali, kakšne relacije so prevozili, kakšne so bile njihove navade, način življenja ...

Pri projektu se nam bo pridružilo tudi društvo LILA, saj bodo likovniki ustvarjali na ex tempore (zato so zelo dobrodošle fotografije).

Vabimo vas, da podprete naš projekt, da skupaj ustvarimo novo zgodbo domoznastva. Zabeležili bomo dragocene in zanimive utrinke nekdanjega časa; pokličite nas in dogovorili se bomo za sodelovanje oz. pogovor.

Knjižnica Litija in Mestni muzej Litija

Napovedujemo za marec:

3. 3. ob 19. uri vas v spomin na Bernardko Lesjak Skrt vabimo v Knjižnico Litija na spominsko razstavo in predstavitev knjige »Reci vreča, v njej je sreča«.

6. 3. bo v Knjižnici Šmartno društvo LILA ob dnevu žena pripravilo razstavo in literarni večer, tema razstave pa je AKT.

Izobražujemo, povezujemo, predstavljamo

Avtor članka: Podjetniški RISE Šmartno Litija

V prostorih Podjetniškega RISE Šmartno Litija smo v preteklem času organizirali različna predavanja, delavnice in predstavitve.

Na predavanjih smo izvedeli deset neromantičnih spoznanj o biznisu in oblikovanju, ki nam jih je zaupala Nina Malovrh. Nina je dobrih 6 let v Steklarni Rogaška iz kristala izvajala nove oblike ter kot kreativna direktorica skrbela za privlačno podobo blagovne znamke v hčerinskem podjetju Rogaska America Inc., ki ima sedež v New Yorku. Tako je imela pri ustvarjanju kolekcije kelihov, vaz in skled »Trump by Rogaška« priložnost delati celo z Donaldom Trumpom.

Ker je zdravje na prvem mestu v vsakem poslovnem in privatnem življenju, smo izvedli predavanje na temo »Prevzemimo odgovornost za svoje zdravje in življenje«, na katerem sta nam Martina Petrovič in Janez Batič predstavila različne načine samozdravljenja. Martina svetuje zdravljenje z eteričnimi olji, medtem ko Janez izvaja terapije s pranično energijo.

Zavedamo se, da 8-urni delovnik v pisarni za računalnikom ni najbolj zdrav za naše telo in počutje, zato smo organizirali vadbo joge za pisarniške ljudi. Še vedno se nam lahko pridružite na jogi.

Zelo spoštujemo in podpiramo lokalne kmetije, podjetnike, obrtnike, društva in druge aktivne ustanove, zato redno izvajamo predstavitveni dogodek »Lokalno je zmagovalno«, na katerem lahko predstavite svojo zgodbo, svojo dejavnost, svoje izdelke itd. Tako smo imeli predstavitev Domačije Paternoster in Zeliščne kmetije Hanuman. Stopite v stik z nami in skupaj bomo napravili nov korak v smeri marketinga in trženja.

Ker vemo, da je danes na trgu zelo pomemben dober marketing, smo nazadnje gostili dva odlična človeka, in sicer gospoda Andro Goblon in gospo Matejo Boldin Zevnik.

Andro Goblon je pred časom nove izzive poiskal na področju raziskav, razvoja, inovacij in prenosa znanja ter se zaposlil v Slovenskem gradbenem grozdu, kjer od leta 2008 sodeluje v EU projektih. Od leta 2014 se aktivno ukvarja s področjem poslovnih modelov, tako projektno kot s predavanji, delavnicami, pisanjem člankov in svetovanjem. V tem času je opravil več kot 40 različnih delavnic, večinoma v Sloveniji, pa tudi v Grčiji, Gruziji in Rusiji. Predaval nam je o poslovnem modelu.

Mateja Boldin Zevnik je strokovnjakinja na področju strateškega marketinga in oglaševanja. Sedem let je v oglaševalski agenciji vodila naročnike, kot so Volkswagen, Dana, Petrol in drugi. Kot vodja marketinga v mednarodnih podjetjih se je ukvarjala s strateškimi in procesnimi izzivi znotraj podjetja ter zunanjimi izzivi. Zadnja leta se aktivno ukvarja s svetovanjem podjetjem, predvsem zagonskim, pri vzpostavitvi marketinško-prodajne strategije.

Najboljša udeležba je bila na predavanju Aljaža Plankla, ki nam je zaupal skrivnosti, kako lahko doma naravno in zdravo vzgojimo sadike ter kako lahko pripravimo zemljo na vrtu, ne da bi jo morali vsako leto orati in prekopavati. S tem dogodkom smo dosegli obiskovalce vse od Tržiča, Vrhnike, Grosuplja, Cerknice, Trebnja, Trbovelj do Izlake. Ker bodo v prihodnje predavatelji vedno bolj zanimivi in poznani, delavnice zanimive in praktične, dogodki spoznavni in povezovalni, nam sledite na spletni strani www.rise.si ali na Facebook strani Podjetniški RISE. V kratkem bodo med nami tudi Andraž Gavez, Tilen Travnik, Nastja Kramer, Andrej Pešec, Robi Lavin in drugi.

Do naslednjic vas lepo pozdravlja ekipa Podjetniški RISE Šmartno Litija.

Naredimo skupaj nov korak v ...!

S pilotnimi aktivnostmi v coworking prostorih do kvalitetnih vsebin, ki jih v Šmartnem in Litiji še ni bilo

P-IRIS je v preteklih letih deležnikom Razvojnega centra ponudil, da se srečajo, mrežijo, delijo ideje in znanje. Pomemben prispevek so predstavljale tudi izmenjave dobrih praks. Prva faza projekta se je zaključila na najboljši možni način. Združili smo moči, znanje in kompetence ter z lokalno iniciativo in občinama Šmartno pri Litiji in Litiji odprli nove coworking prostore RISE. Kljub uspehu pa se zavedamo odgovornosti in pomena kvalitetnih vsebin, ki morajo biti na voljo vsem. Pilotne aktivnosti, ki smo jih uspešno prijaviли na mednarodni razpis Interreg Europe v okviru istega projekta P-IRIS, bodo ponudile različne podjetniške vsebine, možnosti za izobraževanje, sodelovanja z različnimi strokovnjaki ter priložnosti dela s sodobno opremo.

V naslednjih 18 mesecih bomo skupaj z RISE ekipo organizirali: »Inspire, Cheers, Brainstorm« dogodke z motivacijskimi govori.

Omogočili profesionalno fotografiranje prodajnih izdelkov, njihovih ustvarjalcev in podjetnikov na začetku podjetniške poti. Omogočili bomo individualno in skupinsko sodelovanje s strokovnjaki z namenom »Izmenjave in nadgradnje poslovnih idej«. Odvilo se bo štirinajst delavnic za podjetnike z različnimi tematikami.

V prostorih bodo brezplačno vsem na voljo:

- programska oprema CorelDRAW Technical Suite 2019 – »Equipment and Software at your service«,
- programska oprema za 3d printanje – 3ds Max 2020,
- 3D printer basic,
- CNC rezkalni stroj (600 x 900 mm),
- stroj za lasersko graviranje (600 x 900 mm).

Prav tako se bo opremil del prostorov za namen »pop-up« razstavnega prostora.

Nekaj športnih in ostalih novic izpod Kamplovega hriba

Avtor članka: Marjan Lukančič, predsednik KŠD Velika Štanga

Naj najprej povem, da smo bili člani društva in krajan v letošnjem letu nadvse prizadevni v realizaciji zastavljenih ciljev, ki smo si jih zadali v začetku leta 2019. Ob samem balinišču po desni strani smo utrdili rob balinišča z betonom, nadalje smo pripravili utrditev za asfalt pod bodočim nadstreškom, v kulturnem domu smo namestili tako potrebno kuhinjo za potrebe samega doma, položili smo asfalt pod nadstreškom, postavili smo temelje za nova stranišča, tudi za invalide.

V aprilu smo gostili KUD Jevnica z igro Mama je umrla dvakrat, izpeljali smo čistilno akcijo Očistimo Slovenijo, pozidali smo temelje za stranišče, kupili les za nadstrešek balinišča, priredili vsakoletno kresovanje, položili keramiko in namestili streho na stranišču, ravno tako smo namestili ostrešje na nadstrešek in ga pokrili s polikarbonsko kritino, ki jo je namestil in pripeljal Franci Kremžar, za kar se mu društvo zahvaljuje. Pričeli smo spomladanski del balinanja OBRL lige 2018/19, ravno tako so pričeli nogometaši v OLMN ligi. Po končanem jesensko-spomladanskem tekmovanju v

balinanju in nogometu 2018/19 je v balinanju ekipa Velike Štange 1 zasedla odlično drugo mesto, za prvouvrščeno ekipo Športnega društva Golišče, v drugi ligi OLMN je nogometna ekipa zasedla odlično sredino dvanajstih ekip. Za odlične dosežke vsem igralcem čestitke.

Med vsemi temi aktivnostmi smo se balinarji na povabilo udeležili osmih balinarskih turnirjev širom Slovenije, na katerih smo dosegali odlične rezultate. Vrh vsega smo organizirali tradicionalni balinarski Antonov turnir za prehodni pokal v Veliki Štangi, ki ga je osvojila ekipa Velike Štange 1, drugič zapovrstjo. Za potrebe društva smo kupili hladilno vitrino in puhalnik za odstranjevanje listja. Meseca novembra gostimo gledališko skupino iz Zagradca z veselo igro Zagraška mama.

Za vse napisano in omenjeno gre predvsem zahvala vsem članom društva in tudi krajanom, posebej pa upravnemu odboru Kulturnega športnega društva Velika Štanga.

Toliko izpod Kamplovega hriba za sedaj, naslednjič pa ob tako intenzivnem delu samega društva kaj več.

Tamburaški orkester Šmartno

Avtorica članka: Nataša Zavšek

December je za vse glasbenike najpestrejši mesec v letu in tako je bilo tudi za člane Tamburaškega orkestra Šmartno. Po uspešnem Latino Martiniju konec novembra so tamburaši vstopili v praznični december, v katerem se je zvrstilo nekaj nastopov.

Najprej so tamburaši presenetili otroke v Vrtcu Ciciban v Šmartnem pri Litiji in jim 6. decembra pripravili božični koncert. Skupaj z otroki so igrali in prepevali tako božične kot tudi ljudske pesmi in tako vstopili v praznični december.

V čudovitem ambientu zaplaške cerkve so 15. decembra tamburaši v družbi baritonista Darka Vidica in Mešanega pevskega zbora

Kres s Čateža pripravili adventni koncert. Tamburaško praznično igranje se je 21. decembra nadaljevalo v dvorani PGD Čeče na božično-novoletnem koncertu Prosvetnega društva Čeče Trbovlje. Zadnji decembrski nastop je že tradicionalno 26. decembra glasbeno popestril jutranjo mašo v cerkvi sv. Martina v Šmartnem pri Litiji. V novem letu tamburaši ne počivajo, saj so v januarju že odigrali dva nastopa. V cerkvi sv. Nikolaja v Litiji so 12. januarja igrali pri jutranji maši ter 23. januarja razveselili oskrbovance Doma Tisje v Črnem Potoku.

Tamburaši se trenutno intenzivno pripravljajo na letni koncert, ki bo predvidoma v mesecu marcu, na Državno srečanje tamburašev in mandolinistov Slovenije v aprilu, ki je letošnje leto že štirideseto po vrsti, ter promenadni koncert v toplejših spomladanskih mesecih. Njihovim nastopom se bodo pridružili tudi člani otroške skupine Trzalica, ob tej priložnosti pa vabijo tudi vse nadobudne člane, ki bi si želeli postati del tamburaškega orkestra, da se jim pridružijo.

KLIŠE ROCKS in WAKE UP ekipa vsako leto večja, vsako leto glasnejša!

Avtorica članka: Anamarija Kamin

V soboto, 30. novembra, je bilo v Dvorani Pungrt glasno, vroče, nabito z energijo 1500 obiskovalcev in prežeto z nepozabnimi napevi največje slovenske rock zasedbe. Vsako leto večji, vsako leto bolj nepogrešljivi in nepozabni. Klub KLIŠE in Wake Up ekipa sta tudi letošnje leto presegla mejnike organizacije koncertov v lokalnem okolišju. V Dvorani Pungrt so se na odru zvrstili nekateri najodmevnejši predstavniki slovenske rock glasbe s SIDDHARTO na čelu in nepogrešljivimi lokalci AVVEN.

Lumberjack in Joker Out na odru zvenijo kot znanilci pomladi slovenske glasbene scene. Mladostna sproščenost, energija na odru, spevni komadi in simpatični člani obeh zasedb so s svojim nastopom naše vabilo več kot upravičili. Lumberjack je zasedba, ki je na odru prekipevala od energije, kar je dodatno poudarilo »hard rock« vložke njihovega nastopa. Joker Out so s svojim

že dobro poznanim repertoarjem zvalili prvo glasno prepevanje iz dvorane, z nastopom pa potrdili svojo vse bolj prepoznavno vlogo na koncertnih odrih po Sloveniji.

Višek večera je bila seveda SIDDHARTA. Rock zasedba z več kot 20-letno tradicijo in neverjetno glasbeno dovršenostjo je svoj program začela v svojem slogu – glasno, melodično, karizmatično in »rockovsko«. Celoten dvourni program so prekipevali od energije, pesmi so se prelivala ena v drugo, publika se je z vsako bolj glasno odzivala in prepevala stare in nove komade. Težko bi opisali višek nastopa, če vas ni bilo, vam je lahko žal.

Lokalni mački AVVEN so live nastope večera zaključili s svojimi ritmi, rock in folk metal glasbo, ki nas je pustila brez besed že dve leti nazaj. Tudi letos so brezkompromisno in v svojem slogu predstavili svoje največje hite. Večer se je nadaljeval do poznih jutranjih ur, publiko pa je zabaval DJ Berny White.

Hvala vsem, ki ste prišli, glasno prepevali, se zabavali do jutranjih ur in nas podprli pri organizaciji že tretjega rock koncerta v Šmartnem pri Litiji. Vsako leto dobimo nov zagon, še več idej in željo po organizaciji novih, večjih, glasnejših dogodkov. A tako kot vedno tudi tokrat ne moremo brez posebne zahvale vsem, ki nam vsako leto pomagata pri organizaciji. Brez vseh lokalnih podpornikov in sponzorjev takšen koncert ne bi bil mogoč. Vsi, ki ste nam finančno ali organizacijsko pomagali – vam vsem – ISKRENA HVALA. Verjamemo, da smo tudi tokrat upravičili vaše zaupanje.

Za več informacij o prihodnji dogodkih spremljate FB-profil – Wake Up Events.

Zakonca Ani in Martin Petrič sta obhajala zlato poroko

Avtor članka: Andrej Dernovšek

7. decembra 2019 sta poseben dogodek – zlato poroko – proslavila Ani in Martin Petrič z Gradišča pri Litiji. Zakonsko zvestobo sta potrdila s civilnim in cerkvenim obredom;

prvega na gradu Bogenšperk, drugega pa v farni cerkvi v Šmartnem pri Litiji. Obred je opravil župnik Marko Mohor Stegnar.

Ani, ki se je rodila leta 1949 na Zaloki pri Šentrupertu, je bila sedmi otrok v družini. Po končani osnovni šoli se je podala s trebuhom za kruhom v Litijo. Martin se je rodil leta 1945 v Gradišču pri Litiji. Bil je kmečki fant, ki se je kmalu zaposlil v Elektro Ljubljana. Z ženo Ani sta se spoznala v Litiji v gostilni »Pr Borišk«, kjer je bila ona zaposlena.

V hipu je preskočila iskrica ljubezni in na ves svet sta pozabila. Na miklavžev dan leta 1969 sta si pred Bogom obljubila zvestobo. Rodili so se jima trije otroci: dve hčerki in sin, imata pa tudi sedem vnukov.

Po smrti Martinovega očeta sta morala prevzeti kmetijo in skrbeti za mamo in staro mamo, zato je morala Anica pustiti službo. Na domačiji »Pr Oblak« sta ustvarila topel dom, dela na kmetiji vseskozi ni manjkalo. Martin je hodil v službo vse do upokojitve, to je 43 let.

Jaslice nas združujejo

Avtor članka: Benjamin Bizant

Piramide, sfinga in delta reke Nil so letos popestrile cerkev sv. Martina. Z jaslicami smo želeli spomniti na beg svete družine v Egipt.

Šmarski jasličarji, ki ideje nabiramo celo leto, smo komaj čakali adventni čas, ko noči pogosto preživimo kar v cerkvi. Večeri, ko skupaj ustvarjamo, preizkušamo ideje in se družimo, so lepi. Še lepše pa je, ko nas v poznih urah presenetijo dobri ljudje s toplim čajem in prigrizkom. Vznemirljivo je tudi na dan, ko jaslice pokažemo občestvu. Ponosni smo na vse, kar nam uspe, in popravimo, če kaj pušča. V božičnem času se s prijatelji večkrat radi zadržimo ob njih.

Uspešni nastopi MePZ Zvon v decembru in januarju

Avtorica članka: Katarina Kragelj

Kar nekaj nastopov smo imeli v dveh mesecih, poleg tega pa smo organizirali še novoletno srečanje ob izteku starega leta. Lepo je bilo.

Prvi nastop je naš zbor pod vodstvom zborovodkinje Marije Celestina imel v decembru 2019, ko smo kot gostje prepevali na tradicionalnem koncertu Pihalnega orkestra Litija v Litiji. Tam nas je na harmoniki spremljal Niko Tori, nekaj pesmi pa smo zapeli tudi ob spremljavi pihalnega orkestra.

Dva koncerta božičnih pesmi smo izvedli v mesecu januarju 2020. Prvega v začetku januarja v župnijski cerkvi na Šutni v Kamniku, skupaj s Komornim moškim zborom Lek, pod vodstvom Milivoja Šurbeka. Na klavirju nas je na obeh koncertih spremljala Tina Logar. Drugi božični koncert je bil v soboto, 11. 1. 2020, v cerkvi sv. Marjete v Lokah pri Kisovcu. Prepeval je tudi MoPZ Loški glas pod vodstvom Alenke Pavlič. Pri tem koncertu nam je veliko pomagala družina Celestina iz Zavin. Koncert je obiskal tudi mag. Gregor Celestina, spiritual v Bogoslovnem semenišču v Ljubljani. Njegove be-

sede o praznovanju božiča, o duhovnosti, povezanosti med ljudmi, o prepevanju, o ljudeh, ki so pripravljeni svoj pevski talent deliti z ljudmi, so bile nekaj čudovitega. Oba koncerta sta bila dobro obiskana, vse božične pesmi so resnično miloglasne in sežejo v srce.

Pred koncem januarja pa smo s svojim nastopom razveselili oskrbovance Doma Tisje v Črnem Potoku.

Pred vsemi nastopi smo se lepo poslovili od starega leta, letos prvič v naših novih prostorih. Prelepa okrasitev, zbrani ljudje, tombola, glasba, prepevanje, dobra hrana in izbrana peciva – vse to je bilo tisto pravo doživetje. Drug drugemu smo se zahvalili za dobro, ustvarjalno staro leto in si v novem letu zaželeli vsega dobrega, predvsem zdravja, sodelovanja, ubranega prepevanja in dobrih nastopov ter seveda tudi družabnosti.

Božiček za en dan 2019

Avtorica članka: Lucija Marolt, pomočnica direktorice

Vseslovenski dobrodeleni projekt že 8. leto zapored. Božički so darila pripravili tudi za otroke in odrasle iz litijske in šmarske občine.

Center za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod, Enota Litija

Začne se vsako leto, tam nekje sredi novembra, z MAJHNO ŠKATLO (za čevlje ali nekaj podobnega). Dobrodeleni Božički širom Slovenije škatle nato skrbno napolnijo s potrebščinami in dobrotami (in resnično se potrudijo) ter s svojimi darilci vsako leto otrokom in odraslim iz materialno in socialno šibkejših okolij ter osebam s posebnimi potrebami pričarajo VELIK NASMEH. Tak je tudi moto vseslovenskega dobrodelnega in v celoti prostovoljnega projekta BOŽIČEK ZA EN DAN – »Majhna škatla za velik nasmeh.«

V ozadju zgodbe stojijo Zavod 364, skupina prostovoljcev in južnoafriška različica projekta – The Shoebox Project. Na uradni strani slovenskega projekta lahko letos najdemo podatek, da so Božički do sedaj obdarili že preko 52.000 otrok in 1600 odraslih. Litijska enota Centra za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod se je tudi letos že tradicionalno z velikim navdušenjem, predvsem pa z misijo, da našim družinam pričaramo praznično vzdušje, vključila v projekt, ki je v Sloveniji potekal že 8. leto zapored. Na praznični prireditvi, ki se je odvijala v sredo, 18. 12. 2019, v Kulturnem domu Šmartno pri Litiji, je svoja darila prejelo 164 otrok ter 29 odraslih iz litijske in šmarske občine.

Center se ob tem iskreno zahvaljuje vsem sodelujočim: Javnemu zavodu Bogenšperk za najem Kulturnega doma Šmartno pri Litiji, Anji Trebec za karizmatično vodenje prireditve, vzgojiteljicam Vrtca Litija za odlično igrano predstavo Škrat Kuzma dobi nagrado, pod-

**Ženski pevski zbor LAZ z gostjami
vabi na koncert ob dnevu mučenikov**

Poklon moškim

**ki bo v nedeljo, 15. marca 2020,
ob 16. uri v gasilskem domu Jablanica.**

jetju Termogradnje Inženiring, d. o. o. za prevoz daril, Lučkini pekarni Piškotek za sladko pogostitev otrok in Okrepčevalnici Kuhla za pogostitev nastopajočih.

Bralcem pa v novem letu želimo vse dobro. Srečno!

Kolektiv zaposlenih na Centru za socialno delo Osrednja Slovenija – vzhod, Enota Litija

XII. Memorial Riharda Urbanca – športno srečanje

Avtor članka: Karlo Lemut

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Litija - Šmartno v spomin na pokojnega predsednika vsako leto organizira Memorial Riharda Urbanca.

V soboto, 16. 11. 2019, je v Litiji potekal že dvanajsti, udeležili pa so se ga veterani iz območnih združenj pokrajinske ZVVS Ljubljana okolica, poleg teh pa še člani odbora Sever Litija in člani območnega združenja slovenskih častnikov Litija - Šmartno. Udeleženci, bilo jih je več kot 100, so tekmovali v streljanju z zračno puško, malem nogometu in kegljanju. V streljanju z zračno puško, tekmovalo je 47 strelcev, so bili doseženi naslednji rezultati:

V ekipnem tekmovalstvu:

1. OZVVS Kamnik - Komenda, 500 krogov
2. OZSČ Litija - Šmartno, 462 krogov
3. OZVVS Grosuplje, 448 krogov

Med posamezniki:

1. Pavel ČERŠA, OZVVS Kamnik - Komenda, 177 krogov
2. Jože GORJANC, OZVVS Grosuplje, 174 krogov
3. Zdravko URANKAR, OZVVS Kamnik - Komenda, 172 krogov

V malem nogometu so bili doseženi naslednji rezultati:

1. Ekipa OZVVS Kočevje, 9 točk
2. Ekipa OZVVS Logatec, 6 točk
3. Ekipa OZVVS Litija - Šmartno, 3 točke

V kegljanju, tekmovalo je 5 ekip, pa so bili rezultati takšni:

V ekipnem tekmovalstvu:

1. OZVVS Litija - Šmartno ekipa 1, 1029 kegljev
2. OZVVS Kočevje, 1022 kegljev
3. OZVVS Ribnica, 1002 keglja

Med posamezniki:

1. Tone TRDAN, OZVVS Ribnica, 291 kegljev
2. Igor GRIČAR, OZVVS Kočevje, 279 kegljev
3. Anton JALOVEC, OZVVS Kočevje, 275 kegljev

Skupni zmagovalec memoriala glede na dosežene rezultate v vseh treh disciplinah je OZVVS Kočevje, ki je osvojilo prehodni pokal.

Na svečanem zaključku so Matjaž, sin pokojnega Urbanca, predsednik PO Ljubljana okolica Janez Gregorič in Ivan Lovše, predsednik OZVVS Litija - Šmartno, podelili diplome, medalje in pokale najbolje uvrščenim ekipam in posameznikom, posebna delegacija pa je odnesla ikebano na grob Riharda Urbanca.

Pozdravne besede sta udeležencem XII. memoriala izrekla tudi župan Občine Litija Franci Rokavec in predsednik PO ZVVS Ljubljana okolica Janez Gregorič.

Sledilo je družabno srečanje in povabilo na udeležbo v letu 2020.

Spoštovani veterani vojne za Slovenijo, občanke in občani, ob izteku leta se vam zahvaljujemo za vaše sodelovanje in pomoč pri uresničevanju naših nalog. V letu 2020, ki prihaja, pa vam območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Litija - Šmartno želi zdravja, medsebojnega razumevanja in spoštovanja ter dobrega sodelovanja za naš skupni napredek

Predsednik Ivan Lovše

Decembrski nastopi učenek in učencev Glasbene šole Bučar

Avtor članka: Glasbena šola Bučar

V mesecu decembru smo z učenkami in učenci Glasbene šole Bučar izpeljali že tradicionalne decembrske nastope. Nastopov se vsako leto zelo veselimo, saj se na njih pripravljamo od začetka šolskega leta. Vsako leto so praznično obarvani in privabijo poleg staršev ter prijateljev učencev kar nekaj obiskovalcev, ki si z velikim veseljem ogledajo nastope nadarjenih glasbenic in glasbenikov.

Naslednje javne nastope pripravimo ob koncu šolskega leta, meseca junija. Vmes pa imamo kar nekaj internih nastopov in drugih dogodkov. V mesecu februarju pripravljamo zanimivo predavanje in delavnice na temo »Premagovanje treme pred glasbenimi nastopi«, v mesecu marcu sledi že peti koncert »Večer harmonike in smeha«, ki bo tudi letos gostil kar nekaj naših glasbe-

nih prijateljev, na njem pa bomo napovedali tudi sedmi glasbeni projekt, ki se bo zgodil meseca avgusta. V mesecu maju imamo z učenkami in učenci zaključne izpite, da bomo še boljše pripravljeni na junijske nastope. Tudi snemanje dveh skladb in videospotov imamo v planu, vendar naj več o tem za enkrat ostane še skrivnost. Skratka, ves čas se trudimo biti aktivni in se veselimo vsakega novega glasbenega dne, ki je pred nami. Glasba je naše poslanstvo, ki ga preprosto obožujemo.

Veseli december v Kostrevnici

Avtorica članka: Tamara Zaletelj, KS Kostrevnica

December – najlepši čas v letu. Čas, poln pričakovanj, sreče in daril.

Kot po vsej Sloveniji je tudi v Kostrevnici tradicija prisotna že vrsto let. Tako smo tudi letos 5. 12. 2019, na predvečer sv. Nikolaja, organizirali miklavževanje.

Kako pa je to potekalo? Miklavž je v spremstvu angelčkov obiskal ter obdaroval preko 80 pridnih otrok v Kostrevniški dolini, za vsak slučaj je za tiste malo manj pridne s seboj pripeljal tudi parkeljne z Luciferjem na čelu. K sreči so bili vsi otroci čez leto zelo pridni, tako da naši parkeljni dela niso imeli. Otroci so tako prejeli lepa darila v obliki igračk ter sladkarij.

Dragi otroci, bodite pridni še naprej ter se ponovno vidimo drugo leto!

Po miklavževanju pa je sledil še en radosti poln dogodek – prvi prižig lučk. V središču Velike Kostrevnice smo 23. 12. 2019 odštevili in prižgali lučke na božično-novoletnem drevescu. Dogodek, katerega namen je bil predvsem druženje krajanov v prazničnih dneh,

Miklavževanje (Tamara Zaletelj)

je dosegel svoj namen. Poleg ogleda prižiga lučk smo se sokrajani družili ob kuhanemu vinu ter čaju, na meniju pa so bili tudi izvrstni hot dogi, kokice ter piškoti, za katere so poskrbele gospodinje. Vsem sodelujočim in tudi krajanom, ki ste pripomogli, da je dogodek uspel, na tem mestu še enkrat hvala!

Žvrgolevčki ob koncu leta 2019

Avtor članka: Rudi Vidic

Kot vsako leto so pevci OPZ Žvrgolevčki pod vodstvom Tanje Grže s petjem in igrico pospremili prihod Miklavža v Kulturni dom Šmartno. Pomagali so Miklavžu razdeliti darila, ki jih je priskrbel župnija Šmartno v sodelovanju s prosvetnim društvom.

Žvrgolevčki so zapeli še na dveh prireditvah, in sicer na razstavi Šmarnskih vezilj in ob zaključku adventnega sejma in prižigu luči.

Dobri medsosedski odnosi

Avtorji članka: Prebivalci naselja nad Bajernikom

Vrednota, ki marsikje ne živi več. Kako uspešno jo gojimo v Mali Kostrevnici, v naselju nad Bajernikom, smo dokazali na Miklavžev večer.

Ob z lučkami okrašeni lipi se je zbralo lepo število prebivalcev naselja. Najmlajši so navdušeno pričakali prvega od dobrih mož, ki obišče otroke, Miklavža. Malo starejši pa smo ob kuhanem vinu in sladkih dobrotah rekli nekaj besed, se med seboj spoznali in si obljubili, da se kmalu ponovno srečamo.

Štefanovo s šmarskimi tamburaši

Avtor članka: Uroš Pušnik

Čeravno so nam letošnji prazniki postregli z nič kaj pričakovanimi hladnimi in belimi dnevi, pa smo si kljub vsemu v srcih prižgali ogenj, ki naj bi nas ogreval in razsvetljeval skozi vse leto. Vsekakor pa je nas pogrela tudi kakšna lepa zgodba, topla beseda ter dobre želje domačih, prijateljev in znancev.

Vsako leto nam v šmarski župnijski cerkvi na štefanovo igrajo šmarski tamburaši. Tako je bilo tudi letos, ko so nas presenetili tako z božičnimi kot tudi nekaterimi sodobnejšimi prazničnimi melodijami. Ta dan je tudi praznik samostojnosti in enotnosti Slovenije; in ravno toliko je stara tradicija nastopov pri praznični sv. maši, ki tudi sega v čas osamosvajanja Slovenije.

Šmarski župnik g. Marko Mohor Stegnar je

v nagovoru poudaril, naj nam bo življenje prvega mučenca sv. Štefana zgled, saj je živel za vero in Boga. Sami božični prazniki pa nas dvigajo v nebo, zato si ne smemo pozabiti vzeti časa drug za drugega.

Farani, ki se ta dan udeležijo sv. maše ob 10.00 kljub hladnemu ozračju ob koncu zelo radi prisluhnemo še krajšemu nastopu tamburašev in kot vedno je bilo tudi letos za vse zelo doživeto.

Ubrane božične pesmi in orglice

Avtor članka: Uroš Pušnik

V nedeljo, 19. januarja, so v goste prišli Poljanski orgličarji in Škofjeloški oktet, ki so pri redni nedeljski sv. maši ob 10.00 tudi sodelovali s petjem in igranjem tako na orgle kot tudi na orglice.

Sv. mašo je vodil domači župnik g. Marko Mohor Stegnar, ki je v mašnem nagovoru izpostavil Kristusovo cerkev, katere del smo kristjani, pa četudi različne veroizpovedi. S to nedeljo smo namreč vstopili v teden edinosti kristjanov; vse nas povezuje ista vera, dialog, medsebojno povezovanje in zavedanje pripadnosti isti Cerkvi. Zato se trudimo, da krepimo pozitivno zavest, molimo za edinstvo, gojimo zdrave medosebne odnose povsod, kjer smo. »Pot k uspehu vodi z majhnimi koraki,« je še izpostavil in dodal, da smo kot župnija lep vzor, saj imamo na Pungrtu, v neposredni bližini župnijske cerkve, kapelo, ki jo dvakrat mesečno uporabljajo kot bogoslužni prostor bratje pravoslavne veroizpovedi.

Ob koncu sv. maše so se nam v kratkem nastopu predstavili s tremi božičnimi pesmimi in melodijami naši gostje. Tako ubrana pesem kot mili zven orglic se še kako podata lepim in nežnim in toplim božičnim melodijam.

POSTANITE ČLAN OBRTNO-PODJETNIŠKE ZBORNICE SLOVENIJE
 najboljšega servisa za obrtnike in podjetnike. Naši člani so deležni več ugodnosti, kot znaša letna članarina!

OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA LITIJA

NASVETI VRHUNSKIH STROKOVNJAKOV

V kakovostnem preglednem pregledniku 30 brezplačnih strokovnih svetovanj za kmetijske, gozdarske, obrtniške in podjetniške dejavnosti. Vsi strokovnjaki so izkušeni in usposobljeni za pomoč s strani Zbornice obrtnikov in podjetnikov. Oglejte si vse svetovalne področja.

PREDSTAVITEV NA NAJVEČJEM OBRTNIŠKEM PORTALU

Moj Obrtnik

Povežite se z desetimi kmetijsko pridelovalno spletno predstavitev v največji obrtniški zbornici. Na MojObrtnik.si lahko v 90 sekundah brezplačno preverite svoje poslovanje, brezplačno prejmete 30% popust na vse stroške in ugodnosti sodelovanja pri gostih.

UGODNA SPECIALIZIRANA IZOBRAŽEVANJA

Za udeležbo na seminarjih in delavnicah lahko člani Zbornice prejmejo popuste v višini od 10 do 90 % trajne kontinuirane. Dodatek po članstvu vsako leto zagotavlja, da imate vsaj eno delovnico ali strokovni seminar brezplačno. Letno organiziramo več kot 130 izobraževanj in dogodkov. Oglejte si aktualna izobraževanja.

IZJEMNI POPUSTI S KARTICO MOZAIK PODJETNIH

Kartica MOZAIK brezplačno prejmete kartico Mosaic podjetnih, v kateri vam nudimo zbiranje popustov in izjemen dostop do naših in naših partnerjev. Na kartico Mosaic lahko pridružite tudi vse stroške in stroške, ki jih imate pri poslovanju. Popusti znašajo več kot 100 popustov na kartico. Oglejte si vse popuste.

POVEŽITE SE Z OBRTNIKI IZ SVOJE DEJAVNOSTI

Strokovne sekcije vas povežejo z obrtniki in podjetniki iz vaše dejavnosti. Lahko si izbirate zbiranje dejavnosti, arene, skupne izjeme, svetuje probleme. Medsebojno se zbirate in na dogodkih, ki jih brezplačno organiziramo v ZDS in v celotni državi na območju zbirke. Oglejte si vse sekcije.

BODITE SEZNANJENI S POMEMBNIH INFORMACIJAMI

Informacije, ki jih člani Zbornice prejmejo pri vsakodnevni poslovanju, prejmete v reviji **Obrtniki podjetniki**. Obseva vse informacije, ki jih potrebujete za poslovanje, razpisne objave, ki jih potrebujete za poslovanje, in na spletnih straneh Zbornice. Oglejte si vse revije.

Začenja se drugi del sezone 1. B lige

Avtor članka: Rokometno društvo Herz Šmartno

V decembru se je zaključil prvi del sezone 2019/2020. Članska ekipa je avgusta v novo sezono vstopila pomlajena ter z malo spremenjeno ekipo. RD Herz Šmartno tudi to sezono igra v 1. B državni rokometni ligi.

Po koncu lanske sezone sta kariero zaključila dva izkušena igralca, Peter Bahovec in Aljaž Sadar. Eden najboljših šmarčanov, Jaka Avsec, pa se je preselil k prvoligašu RD Koper. Ekipo so na začetku oz. tekom sezone okrepili štirje igralci. Iz RK Dol TKI Hrastnik je prestopil levoroki krilni igralec Rok Pintar, iz RD Rudar Trbovlje pa Rene Bučar, ki igra na zunanjem položaju. Po dolgih letih se je ponovno aktiviral domačin Rok Derenčini ter v septembru tudi Ljubljčan Mark Smlatič, oba igrata na mestu krožnega napadalca.

Glavni trener ekipe je še vedno Filip Gradišek, trener za kondicijo in moč pa je ostal Jon Čopar. Športni terapevt je prav tako ostal Miha Perko. Se je pa ekipi prav zaradi pomoči pri hitrejši rehabilitaciji poškodovanih igralcev in sami pomoči na tekmah v začetku oktobra pridružil še maser/fizioterapevt Timotej Izlakar. V začetku decembra se je na klopi šmarske ekipe zgodila še ena velika okrepitev, saj je pomočnik postal zelo izkušen trener Borut Maček. Ker je trenutno Borut doma, je bila to zelo dobra poteza, kar se je kmalu poznalo tudi na samih treningih in tekmah.

Ekipo še vedno v veliki večini sestavljajo domači igralci, prav tako se je tudi v novi sezoni članskim treningom pridružilo nekaj mladih perspektivnih igralcev. Po prvem delu sezone je ekipa na 9. mestu, razlike v točkah pa so med ekipami v srednjem delu lestvice zelo majhne. Žal so za malo nižje mesto krive tudi nekatere poškodbe, kar se pozna tudi v sami rotaciji, saj je trenutno na seznamu poškodovanih kar šest igralcev. Vseeno pa je bil zaključek prvega dela uspešen, saj je RD Herz Šmartno zmagalo na pomembnem gostovanju v Radečah ter na zadnji tekmi z odlično igro visoko premagalo takrat drugouvrščeno ekipo RK SVIŠ Ivančna Gorica.

Prvi strelec 1. B državne rokometne lige je igralec naše ekipe, Andraž Justin. Na 13 tekmah je dosegel 128 golov, kar je skoraj 10 na tekmo. Med najboljšimi dvajsetimi strelci najdemo na 13. mestu enega najmlajših igralcev lige. 17-letni Luka Rozina je na 13 tekmah dosegel 63 golov, kar je skoraj 5 na tekmo.

Članska ekipa z ligaškim tekmovanjem nadaljuje v mesecu februarju 2020.

Poleg članske ekipe v ligah nastopajo še mladinci, kadeti, starejši dečki B in mlajši dečki B. Prav tako sodelujemo s štirimi ekipami mini rokomet, ki se borijo s sovrstniki na turnirjih v Zasavju.

Mladinska ekipa tekmuje v 2. državni ligi ter se bo na koncu borila za skupno 7. do 12. mesto. Marsikateri mladinec igra tudi pri članih, tako da so tukaj nekateri dobivali še dodatno minutažo in izkušnje. Za mladince so igrali tudi nekateri kadeti, ker je bilo letos tako, da kadeti niso igrali v konkurenci ter po jesenskem delu prenehajo z uradnim delom tekmovanja. Trenerja mladincev in kadetov sta Grega Močnik in Midhad Muratović.

Zelo dober prvi del imajo za seboj starejši dečki B (letnik 2006 in 2007), saj so na desetih tekmah prav tolikokrat zmagali in na koncu suvereno osvojili 1. mesto v skupini JUG. Sedaj jih čaka četrtfinalno tekmovanje, ko se bo formirala nova skupina s štirimi ekipami. Potem pa ob dobri igri še polfinalna liga in tudi finalno tekmovanje. Trener Aleš Šmejc od igralcev zahteva trdo delo, kar se tudi obrestuje. Ekipi pomaga tudi pomočnik trenerja Aljaž Sadar. Vseh petnajst igralcev redno hodi na treninge, imajo tudi veliko podporo staršev, tako da je na tekmah vedno kar nekaj navijačev.

Mlajše dečke B sestavljajo igralci letnika 2008 in 2009. Igrajo vedno boljše ter trenutno zasedajo 3. mesto v skupini JUG. Čakajo jih še tri tekme, ki bodo odločale o končni uvrstitvi te predtekmovne skupi-

ne. Imajo pa kar lepe možnosti, da tudi oni napredujejo v polfinalno ligo. Trener Jani Peterlin in njegov pomočnik Andraž Justin opravljata dobro delo, saj je pri tej selekciji tudi nekaj razlik med letnikoma, saj pridejo igralci letnika 2009 iz mini rokometna na večje igrišče. Da se ti igralci navadijo novega sistema igre, pa je potreben določen čas in dodatno posvečanje tem igralcem.

Mini rokometne ekipe tudi letos čaka še kar nekaj turnirjev. V tej sezoni je zelo dobro organizirana zasavska liga v mini rokometu, saj v njej poleg ekip RD Herz Šmartno sodelujejo še ekipe iz Dola pri Hrastniku, Radeč, Sevnice, Trbovelj ter tudi dekleta iz Litije in Zagorja. Poleg tega se načrtujeta še najmanj dva dodatna močna turnirja (v Celju in Radečah, oba sta tradicionalno precej obiskana). Treninge mini rokometna vodita Tanja Oder in Filip Gradišek, pomaga pa jima tudi Andraž Justin. Poleg mini rokometna ima naše društvo še osnovno selekcijo, to so tisti najmlajši, ki obiskujejo 1. in 2. razred osnovne šole. Trenerja najmlajših sta Aleš Šmejc in Jani Peterlin.

Vsekakor se nam obeta naporen drugi del sezone, ki pa bo z dobrim delom tudi uspešen. Vabimo vse ljubitelje rokometna in športa na sploh, da si pridete ogledat tekme tako članske ekipe kot tudi mlajših selekcij v Dvorano Pungrt.

Članska ekipa RD Herz Šmartno v sezoni 2019/2020:

vratar: Luka Kukovica, Sebastjan Kužnik, Midhad Muratović, Maks Sadar

levi krilo: Grega Močnik, Aljaž Ostrež, Jernej Žižek

levi zunanji: Rok Ribarič, Luka Rozina, Jure Žižek

srednji zunanji: Rene Bučar, Andraž Justin

desni zunanji: Tim Jerina, Nejc Škrabanja

desno krilo: Tilen Bučar, Dejan Fortuna, Rok Pintar

krožni napadalec: Benjamin Cirar, Rok Derenčini, Nejc Hofer, Mark Smlatič

trener: Filip Gradišek

pomočnik trenerja: Borut Maček

trener za moč in kondicijsko pripravo: Jon Čopar

maser: Timotej Izlakar

športni terapevt: Miha Perko

vodja ekipe: Peter Bahovec in Borut Mandelj

Rezultati v sezoni 2019/2020 – jesenski del:

1. krog (14. 9. 2019): MRK Ljubljana : RD Herz Šmartno 31 : 31
2. krog (2. 10. 2019): RD Herz Šmartno : ŠRD Škofljica Pekarna Pečjak 33 : 33
3. krog (28. 9. 2019): RK Drava Ptuj : RD Herz Šmartno 34 : 19
4. krog (5. 10. 2019): RD Herz Šmartno : RK Grosuplje 36 : 35
5. krog (12. 10. 2019): ŠD Mokerc - KIG : RD Herz Šmartno 38 : 35
6. krog (18. 10. 2019): RD Herz Šmartno : RK Brežice 32 : 30
7. krog (9. 11. 2019): RK Krško : RD Herz Šmartno 26 : 27
8. krog (16. 11. 2019): RK Črnomelj : RD Herz Šmartno 34 : 30
9. krog (22. 11. 2019): RD Herz Šmartno : RD Rudar 31 : 37
10. krog (29. 11. 2019): RD LL Grosist Slovan : RD Herz Šmartno 40 : 18
11. krog (7. 12. 2019): RD Herz Šmartno : RK Dol TKI Hrastnik 29 : 33
12. krog (13. 12. 2019): RK Radeče Papir Nova : RD Herz Šmartno 34 : 35
- 1/16 pokala (18. 12. 2019): RD Herz Šmartno : RK Dol TKI Hrastnik 38 : 39*
13. krog (21. 12. 2019): RD Herz Šmartno : RK SVIŠ Ivančna Gorica 39 : 33

Članska ekipa 2019-2020

Kulturni dom

Še vedno lepo okrog doma kulture, čeprav je že skoraj zima. Gospod Toni Medvešek in njegova žena Vera sta lahko v ponos našemu kraju.

Joži Kotnik

Draga sodelavka Katarina

Katarina Houcke

Na septembrski dan smo izvedeli za tvojo bolezen. Tako kot marsikoga izmed nas te je doletela bolečina v križu. Tako kot ti smo bili prepričani, da sta potrebna počitek in fizioterapija in da se čez 14 dni zopet vidimo v službi. Žal pa so se žalostne in težke novice kar vrstile. Bolečine niso popuščale in začela se je tvoja težka pot.

Radi smo delali s teboj. Cenili smo tvoj odnos do dela. Ni ti bilo težko delati, tudi kadar je bilo veliko nalog in potrebnih stanovalcev. Imela si nežen pristop k sočloveku. To je vse okoli tebe navdajalo z občutkom naklonjenosti do vsakega izmed nas. Tvoja milina se je mešala z močjo in odločnostjo, ki je sem ter tja privrela na plano. Moč, ki si jo nosila v sebi, je gotovo nastala skozi življenje, ki ti je že v rani mladosti pokazalo svojo ostrino s smrtjo tvojega očeta in kasneje še mame. Kot sodelavci smo občutili, da si okoli sebe ustvarila pozitivno vzdušje. Med sodelavci in tudi stanovalci.

Tvoje dobre lastnosti so stanovalci zelo cenili. Spominjam se, da mi je stanovalka povedala, kako si ji ublažila težke trenutke ob sprejemu v dom. Tvoj pristop ji je omilil stresen dogodek, jo napolnil z upanjem in ji dal čutiti, da je prišla v varno zavetje k prijaznim in razumevajočim ljudem. Brez pritoževanja, neopazno si opravljala svoje naloge. Vedelo se je, da, ko je Katka v službi, je vse ponarejeno, kot rečemo v našem domskem žargonu. Zato hvala tudi v imenu stanovalcev, ki so bili deležni tvojega razumevanja, topline, potrpežljivosti in drobnih pozornosti, s katerimi si jim polepšala dan.

Bila si timski človek. Vzdrževala in cenila si močne medčloveške vezi. Prepričana si bila, da povezani in sodelujoči bolj skrbimo za ljudi, ne samo za stanovalce, pač pa tudi za odnose med nami, tvojimi sodelavci. Nikoli nisi silila v ospredje, pač pa si v ozadju tiho opravljala svoje naloge. To so tvoji sodelavci opazili. Bila si prijazna, nasmejana in spoštljiva, in kot je rekla tvoja sodelavka: človek z velikim srcem. Zato se ti iskreno in najlepše zahvaljujemo.

Ko smo izvedeli za tvojo bolezen, nas je vse presunilo, ker smo te imeli zares zelo radi. Tudi ob tvoji težki bolezni si ostala močna in se do zadnjega nisi predala.

Žalostni smo, ker te ni več med nami.

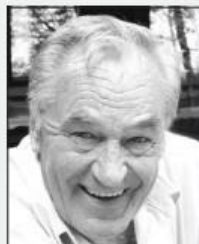
Ljuba naša Katka. Bila si dragocen del Doma Tisje. Težko nam je. Verjamemo, da si odšla v objem miru, kjer ni več bolečin in trpljenja.

Hvaležni smo za vse dni, ki smo jih preživel s teboj.

Med nami, tvojimi sodelavci, boš za vedno ostala naša drobna in skromna Katka z velikim srcem.

Naj te spremlja moč ljubezni vseh nas, saj ta živi ne glede na to, kam nas vodijo poti.

Tvoji sodelavci Doma Tisje

*Bele ceste, ljubice moje,
zveste ste bile mnogo mi let.
Z vami na šoferski sem poti,
z vami jutri bom spet.*

*Vedno, kadar se na pot podam,
svojo družino, brate in prijatelje v mislih imam.
Jaz sem šofer in to bom ostal,
vedno čez okno tovornjaka bom gledal
in z vami ostal!*

ZAHVALA

VIKTOR OVEN

(17. 2. 1950–24. 11. 2019)

*»Zdaj odšel si na pot, kjer ni več nezdod,
Viki naš ... dragi mož, oči, dedi, brat, prijatelj ...
Srečno pot!*

Ko domov boš zavil, pri nas se vedno boš lahko spočil.»

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega poslovili in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala šoferjem tovornjakov, ki ste ga z glasovi hup pospremili na najlepši možni način.

Žalujoci: vsi njegovi

*V domu našem nastala je praznina
in v srcih huda bolečina ...*

ZAHVALA

ob boleči izgubi naše zlate mame in žene

CVETKE POGLAJEN,

roj. Prijatelj, 1955–2019,
iz Litije

Ob koncu preteklega leta smo imeli družinsko slovo od naše drage mami in žene, zato se iskreno zahvaljujemo Bernardi in Ladu, sosedom Muzga in Zupančič ter dr. Stanetu Ptičarju. Hvala vsem, ki se ji boste poklonili in v spomin prižgali svečko.

Žalujoci: mož Marjan, sinova Boštjan in Peter

*Dobrota tvojih rok ne mine,
čas ohranja nam spomine
in hvaležna misel nate.*

V SPOMIN

Minilo je 15 let, kar ni več naše ljube mame

MARIJE PLANINŠEK

(1923–2005)
iz Male Štange.

Hvala vsem, ki se je spominjate.
Vsi njeni

Iz življenja princa Alfreda

Avtor članka: Tim Šteferl

Alfreda Windisch-Graetza se nekateri starejši ljudje še dobro spomnijo. Ta članek je namenjen kratki predstavitvi življenja zadnjega plemenitega lastnika gradu Bogenšperk.

Princ Alfred Veriand se je rodil leta 1890 v dvorcu Trebnik v Slovenskih Konjicah. Bil je četrti izmed enajstih otrok, odraščal pa je v svojem rodnem Trebniku in na gradu Hošperk pri Postojni. Kot je bilo za plemiške sinove značilno, so princa Alfreda vzgajali v striktnem vojaškem duhu, v starih monarhijah so bili vsi oficirji skoraj izključno plemiškega rodu. Na to kažejo tudi nekatere ohranjene fotografije iz njegovega otroštva, na katerih Alfred še kot majhen deček nosi uniformo konjenice in vadi salutaranje. Svoje vojaške veščine je izpopolnjeval tudi na lovu s svojim očetom ali sorodniki. Zagotovo je bil deležen zasebnega šolanja, kasneje pa se je vpisal na študij na univerzo v Gradcu. Kot že omenjeno, se je od njega pričakovalo, da bo vstopil v vojaško službo. Za razliko od svojih bratov, ki so vsi vstopili v kopensko vojsko, se je Alfred odločil za svojo pot. Pri enaindvajsetih letih se zgasil na poveljstvu v Pulju in kot prvi v svoji rodbini vstopil v avstrijsko vojno mornarico. Leta 1912 je bil kot kadet sprejet v službo na bojno ladjo Zrinski, na kateri je tudi dočkal izbruh prve svetovne vojne. Po vojni napovedi Italije je avstrijska flota dobila nalogo obstreljevanja italijanske obale, bojna ladja Zrinski pa je odigrala pomembno vlogo pri bombardiranju pristanišča v Anconi, s čimer so Avstrijci uspešno upočasnili italijansko mobilizacijo v Alpe in na soško fronto. Leta 1917 je Alfred napredoval v poročnika bojne ladje, po koncu vojne pa je izstopil iz aktivne mornariške službe in se vrnil na grad Hošperk, ki je po Rapalski pogodbi pripadel Italiji. Tu je pomagal ostalim članom družine voditi obsežna posestva, ki so se znašla v negotovih časih po razpadu Avstro-Ogrske. Leta 1919 se je na Dunaju poročil z Izabelo von Hohenlohe-Langenburg, s katero sta živele v srečnem zakonu, iz katerega so izšli trije otroci: Kristina Ana (Lilan), Gotfrid Maksimilijan (Nippi) in Hugo Veriand (Veri). Alfred se je z družino leta 1924 preselil na grad Bogenšperk, ki ga je podedoval od svoje tete, vojvodinje Mecklenburške. Alfred je bil kot graščak umirjen in premišljen, različni časopisi iz tistega časa ga opisujejo kot »prijaznega in vljudnega gospoda«. Za časa njegovega gospodovanja so zaposleni za svoje delo dobili dobro in pošteno plačilo, nemalokrat tudi kakšne dodatne ugodnosti in nagrade, menda pa je bil na Slovenskem tudi prvi, ki je svojim nekdanjim zaposlenim izplačeval pokojnine. Na Bogenšperku so se med obema vojnama vrstili obiski pripadnikov aristokracije iz celotne Evrope, najodmevnejši pa je bil nedvomno obisk kneza Pavla Karađorđevića, jugoslovanskega regenta v obdobju po atentatu na kralja Aleksandra leta 1934 v Marseillu. Alfred je v odsotnosti svoje družine na Bogenšperku dovolil ogled Valvasorjeve sobe, ki jo je na gradu uredil že njegov praded, knez Veriand Windisch-Graetz. S tem namenom so v 30. letih organizirali izlete in pohode na grad z namenom, da bi si ogledali sobo, v kateri naj bi nastajala znamenita Slava vojvodine Kranjske. Alfred je z družino na Bogenšperku preživel poletne mesece, med zimo so po navadi odšli v goste k družini Hohenlohe na Češko. Življenje na gradu je sicer potekalo precej umirjeno, zabeleženih je le nekaj vlomov in manjših tatvin, leta 1935 pa je v časopisih izbruhnila vest, da se je na gradu zgodil poskus umora iz maščevanja. Po nemški in italijanski okupaciji Jugoslavije sta Alfred in Izabela začela prihajati navzkriž z novo oblastjo. Alfred, ki je tekoče govoril slovensko, okupatorjev ni spoštoval. Naročeno mu je bilo, da mora SS-ovcem nemudoma prijaviti vse disidente (tj. grajske uslužbenke, ki so odšli v partizane), poskušali so ga tudi prisiliti v včlanitev v nacistično stranko. Ker je oboje odločno zavrnil, so mu zagrozili z zaporom in celo usmrtnitvijo. Leta 1943 je družina v strahu za svojo varnost

grad zapustila in se preselila v grad Rothenhaus na Češkem, s seboj pa so vzeli le najdragocenejše kose grajskega inventarja. Po Alfredovem odhodu so Bogenšperk zasedli Nemci in ga spremenili v utrdbo, na posestvu pa je ostal grajski oskrbnik Franc Drofenik, ki je do konca vojne aktivno sodeloval s partizani in čez Bogenšperk organiziral pomembno povezavo Litije z Dolenjsko. Leta 1945 se je moral Alfred z družino pred Rdečo armado umakniti iz Češke v Nemčijo na dvorec Weikersheim, kjer je po vojni dobil zaposlitev v zavezniški upravi. Grad Bogenšperk je leta 1946 podržavila socialistična Jugoslavija in je postal splošno družbeno premoženje, njegova oprema pa je bila uničena in ukradena. Alfreda so na dom spominjale le še fotografije, na Bogenšperku pa se ni vrnil nikoli več. Umrli je leta 1972 v Nemčiji, star 82 let.

Alfred Windisch-Graetz v mornariški uniformi leta 1918 (zasebni arhiv avtorja)

Grad Bogenšperk v času, ko je na njem živel princ Alfred z družino (zasebni arhiv avtorja).